БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 67 (19.143). ● 1985 йил 20 март, чоршанба ● Баҳоси 3 тийин.

КПСС XXVII СЪЕЗДИ ВА БУЮК ҒАЛАБАНИНГ 40 ЙИЛЛИГИ ШАРАФИГА

НОШИРЛАР БУРЧИ

Халқимиз китобни эъзозлаб, қадрлаб, офтобга қиёслайди. Китоб кирган хонадонга нур киради, уни ўқиган кўнгиллар ёришади. Ҳар бир янги асар китобхонни маънавий ва граждандлик камолотининг пиллапояларидан яна бир поғона юқори кўтаради. Бутун мамлакатимизда бўлгани каби республикамизда ҳам китоб ва бошқа полиграфия маҳсулотлари нашр этишни кенгайтириш, бу ғоят муҳим ишнинг моддий техника базасини мустаҳкамлаш борасида қизғин иш олиб борилаётганлигининг боиси худди мана шунда.

Эндиликда республикада ноширлик-полиграфия ишининг бирмунча кенг, чуқур ихтисослашган, муайян базага асосланган яхлит системаси таркиб топди. Кейинги йилларда мамлакат ва республикамиз социал-иқтисодий тараққиётининг бош йўналишларини, фан-техника ютуқларини ёритиб беришга бағишланган асарлар сезиларли кўпайди. Тематиканинг актуаллиги, айрим асарларнинг илмий ва амалий аҳамияти ошди. Китобни пропаганда қилиш ва тарқатиш воситалари кенгайди.

Бироқ КПСС Марказий Комитетининг 1983 йил июнь Пленумида, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленумида принципиал таъкидланганидек, бадиий, ижтимоий-сиёсий, илмий асарлар, плакатлар, турли справочниклар, безакли альбомларнинг полиграфия ижроси маълумот ва маданият савияси тобора ўсиб бораётган замондошларимизнинг юксак талабларига, энг яхши стандартлар даражасига ҳали тўла жавоб бермайди. Баъзи ҳолларда чоп этилаётган асарларнинг таъсирчанлиги, бинобарин, самарадорлиги, аввало уларнинг илмийлиги, ҳаққонийлиги, реалистик фазилатлари билан белгиланиши унутиб қўйилмоқда.

Инсоннинг маънавий эҳтиёжларини шакллантириш, юксак даражага кўтариш, шахснинг ғоявий-сиёсий ва маънавий қиёфасига актив таъсир қилиш, совет кишиларининг меҳнат ғайрати ва социал активлигини ошириш, интизомни мустаҳкамлаш, ватанпарварлик ва интернационализм руҳидаги тарбия, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ М. С. Горбачев партия Марказий Комитетининг 1985 йил март Пленумида сўзлаган нутқида таъкидлаганидек, бутун идеология фаолиятининг муҳим вазифасидир. Шу юксак талаблар даражасидан қараганда, нашр этилаётган асарларнинг мавзуи ва мундарижаси энг муҳим хўжалик ва социал-иқтисодий вазифаларни бажариш тажрибаси билан ҳануз пухта уйғунлаштириб юборилмаётгани сезилиб қолаётир. Тематик планлар муттасил бажарилмаяпти. Шуни айтиш кифояки, ўтган йили китоб нашриётлари бу борадаги планни 86,6 процент бажардилар, холос.

Тараққиётимизнинг яхлит жараёнларини, тарихий босқичларини мукаммал ёритиб берадиган асарлар кам бўлгани ҳолда эски, ҳозирда муайян аҳамиятга эга бўлмаган нашрларни кўплаб чиқариш фактлари содир бўлаётир. Ривожланган социализмни такомиллаштириш босқичида мутахассислар ва оммавий китобхонларни ғоят қизиқтириб турган проблемалар етарлича чуқур ёритилмаётир. Гоҳида уларга юзаки, енгил-елпи ёндашувга йўл қўйиляпти.

Халқаро вазият ғоят кескинлашган ҳозирги шароитда ҳарбий-ватанпарварлик тематикаси муҳим аҳамият касб этмоқда. Бироқ «Ўзбекистон», Ғафур Ғулом номли, «Ўқитувчи», «Ёш гвардия» нашриётлари тематикасида бу мавзуга бағишланган тўлақонли асарлар кам. Ҳарбий-ватанпарварлик тарбияси методикаси ва тажрибасини, Совет Қуролли Кучларининг бугунги ҳаётини ёритиб берувчи асарлар деярли йўқ.

Илмий-атеистик мавзудаги асарларни нашр этиш борасида ҳам шу сингари нуқсонлар рўй бермоқда. Ёшларнинг муайян қатламига мўлжалланган биронта ҳам атеистик асар нашр этилмаётганлиги ташвишланарлидир. Нашриётлар билан ижодий ташкилотлар илмий-атеистик мавзу малакали ёритиб берилган асарлар яратиш, чоп этиш соҳасида амалий ҳамкорлик қилмаётирлар. Айрим бадиий асарларда турмушда омади юришмаган кишиларнинг тақдири, ижтимоий позицияси тутуриқсиз, йиғлоқи кимсалар, у ёки бу ишкалликлар биринчи ўринга қўйилаётир. Баъзида диний ақидалар халқ анъаналари тарзида талқин этилмоқда, патриархалчилик мотивлари сезилмоқда, воқелигимиз сохталаштириб тасвирланмоқда. Маҳаллийчилик, бюрократизм ва консерватизм сингари салбий ҳолатларни фош этишга бағишланган бадиий асарлар яратилмаётир.

Ўзбекистон ССР Нашриёт, полиграфия ва китоб савдоси ишлари давлат комитети нашриётлар ва ўзининг жойлардаги органларига полиграфия маҳсулотлари сифати учун талабчанликни кучайтирмаётир. Янгийўлдаги 2-босмахона, Нукус полиграфия комбинати, Самарқанд область босмахонасида нашрларнинг полиграфия ижроси талабга жавоб бермайди.

Полиграфиянинг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш, босмахоналарни техникавий жиҳатдан қайта жиҳозлаш соҳасидаги қолоқликка чек қўйиш, малакали кадрлар тайёрлаш масалалари амалий ҳал қилинмоғи лозим. Тармоқ корхоналарида сифатни бошқаришнинг комплекс системасини, меҳнатни ташкил этишнинг янги, давр синовидан ўтган усулларини кенг жорий этиш зарур. Ҳар бир меҳнат коллективида бракчиларга, қўл учида ишловчиларга муросасизлик муҳитини қарор топтирмоқ даркор. Нашриётларда, босмахоналарда, айниқса, дарсликлар ва бошқа ўқув қуроллари сифатини ошириш учун раҳбарлар ва мутахассисларнинг масъулиятини кучайтириш ғоят муҳимдир. Халқ контроли группалари, «Комсомол прожектори» отрядлари иш сифатини, технологик режимни ҳамиша назорат қилиб боришлари, камчиликларга ишчанлик билан барҳам беришлари керак.

Ноширлик иши савиясини ҳозирги талаблар даражасига кўтариш ижодкор ходимларнинг малакасини оширишни, уларнинг сифат составини кескин яхшилашни тақозо этади. Оммавий-сиёсий, фан-техника адабиёти редакциялари коллективларини малакали, махсус тайёргарликка эга бўлган ижодкорлар билан мустаҳкамлаш, уларнинг уй-жой ва маиший шароитини яхшилаш лозим. Бу борада «Ўзбекистон», «Ўқитувчи», «Фан», «Медицина», «Қорақалпоғистон» нашриётларида, айниқса, изчил иш олиб бормоқ даркор.

Партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари нашриёт ва полиграфия, китоб савдоси ишини янада юқори поғонага кўтаришлари, тармоқ кадрларини ўз бурчи ва хизмат вазифасини партиявий масъулиятни чуқур ҳис этиб бажариш, юксак талабчанлик руҳида тарбиялашлари зарур. Илғор тажрибаларни кенг ёйиш, фан-техника тараққиёти ютуқларини жорий этиш, иш сифатини яхшилаш ва тежамкорлик учун курашни, мураббийчилик ҳаракатини кучайтириш лозим.

Китоб пропагандаси билан изчил, кун сайин шуғулланиш муҳим вазифа ҳисобланиши керак. Ўзбекистон Ёзувчилар союзи пропаганда бюроси, союзнинг жойлардаги органлари, китобсеварлар жамияти бу иш билан муттасил шуғулланишлари лозим. Ёзувчилар, шоирлар, ноширлар билан китобхонлар учрашувларининг услубини кескин такомиллаштириш, полиграфия маҳсулотини вақтли матбуотда пропаганда қилишни, реклама ишини кучайтириш зарур. Китоб магазинлари, кутубхоналар, жамоатчи китоб тарқатувчилар фаолиятини жонлантириш талаб қилинади.

Шунга эришмоқ керакки, ҳар бир янги асар, полиграфия маҳсулотининг бошқа турлари билан учрашув замондошларимизга қувонч бахш этсин, бу учрашув уларнинг маънавий, ижтимоий-сиёсий камолотида ўчмас из қолдирсин.

ОЛИЙ ПАРТИЯ МАКТАБИДА ЛЕКЦИЯ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари И. Б. Усмонхўжаев 19 март куни Тошкент Олий партия мактабининг тингловчилари ҳузурида «Ленинча иш услуби — партия раҳбарлиги муваффақиятларининг муҳим шарти» мавзуида лекция ўқиди.

(ЎзТАГ).

20 АПРЕЛЬ — КОММУНИСТИК ШАНБАЛИК КУНИ

ДЕПУТАТ ИБРАТИ

Шаҳрихон шойи тўқиш фабрикаси ишчи-хизматчилари доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 115 йиллиги шарафига ўтказиладиган меҳнат байрамига қизғин тараддуд кўришмоқда. Коммунистик шанбаликни ўтказиш бўйича штаб ташкил этилди, бажариладиган ишлар белгилаб олинди. Шу куни энг юксак меҳнат унумдорлигига эришиш бош вазифа қилиб қўйилди.

Ленинча шанбалик куни уч смена топшириғини бажариш учун бўладиган мусобақани бошлаб берган пешқадамлар орасида Зуҳрахон Қўчқорова ҳам бор. У коммунистик меҳнат зарбдори. Қатор янгиликларни ишлаб чиқаришга жорий этган донгдор ишчи. Айни кунларда 1986 йилнинг декабрь ойи ҳисобига меҳнат қилаётир.

— Бундан саккиз йил муқаддам корхонага, меҳнат қучоғига илк бор қадам қўйган эдим, — дейди З. Қўчқорова. — Устозларимдан касб маҳоратини ўргандим. Тўқув станогини бошқаришда иш вақтидан унумли фойдаланишга, тежамкорликка эришишга алоҳида эътибор қилдим. Кунлик топшириқларни ошириб бажариш учун тинмай изландим. Шулар туфайли қувонарли натижаларни қўлга киритмоқдаман.

Чиндан ҳам З. Қўчқорова корхона фахри. Эл ҳурматини қозоняпти. У ёшлар устози. Холисхон Жумабоева, Нигора Турсунова, Муқаддам Хожиматова сингари тўқувчилар унинг қўлида таълим олишган. Улар ҳам устозлари изидан бориб, кунлик графикларини ошириб бажаришяпти.

З. Қўчқорова Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатидир. Фаол жамоатчи ўзининг депутатлик бурчини ҳам оқлашга ҳаракат қилмоқда.

Суратда: шанбалик куни уч смена топшириғини бажариш ташаббускорларидан бири Зуҳрахон Қўчқорова (ўртада) дугоналари даврасида.

Р. АШУРОВ фотоси (ЎзТАГ).

ДЎСТОНА ВАЗИЯТДА

18 март куни Кремлда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Тихонов, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико ва КПСС Марказий Комитетининг секретари Н. И. Рижков РКП Марказий Комитети Сиёсий ижроия комитетининг аъзоси, РСР ҳукуматининг Бош министри К. Дэскэлеску, РКП Марказий Комитети Сиёсий ижроия комитети аъзолигига кандидат, РКП Марказий Комитетининг секретари И. Стоян, РКП Марказий Комитети Сиёсий ижроия комитети аъзолигига кандидат, РСР ташқи ишлар министри Ш. Андрей ва РКП Марказий Комитети Сиёсий ижроия комитети аъзолигига кандидат, РСР давлат план комитетининг раиси Ш. Бирля билан учрашдилар.

Амалий, дўстона вазиятда ўтган суҳбат чоғида томонлар Совет-Руминия муносабатлари, муваффақиятли иқтисодий, илмий-техникавий ва маданий ҳамкорлик муттасил ривожланаётганлигини, турли соҳалардаги ҳамкорлик ва алоқалар кенгайиб бораётганлигини мамнуният билан қайд этдилар. СССР билан РСР ўртасидаги ҳар томонлама ўзаро алоқаларни янада мустаҳкамлашга, Москвада 1984 йил июнида олий даражада бўлиб ўтган музокараларда эришилган аҳдномаларни амалга оширишга қаратилган тадбирлар хусусида фикрлашиб олинди.

Совет томони улуғ социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари билан қардошларча дўстликни ҳар томонлама мустаҳкамлаш, КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачев КПСС Марказий Комитетининг шу йил 11 мартда бўлиб ўтган Пленумида айтганидек, Коммунистик партия билан Совет давлатининг биринчи вазифаси эканини таъкидлади.

Иккала мамлакатнинг ҳукумат бошлиқлари СССР ва РСРнинг план ҳамда тармоқ органлари иқтисодий ва илмий-техникавий алоқалар масалаларини келишиб олиш, келгуси беш йилликка мўлжалланган давлат планларини мувофиқлаштириш соҳасида шу пайтгача қилган катта ишни ижобий баҳоладилар. Ҳар томонлама ўзаро манфаатли ҳамкорликни кенгайтириш ва чуқурлаштириш, ишлаб чиқаришни ихтисослаштириш ва кооперациялаш, халқ хўжалиги вазифаларини самарали ҳал этиш учун куч-ғайратларни бирлаштириш йўли билан алоқаларни бутун чоралар орқали ривожлантириш йўллари ва воситаларини қидириш давом эттирилади. СССР билан РСР ўртасидаги иқтисодий ва илмий-техникавий ҳамкорликнинг 2000 йилгача мўлжалланган Узоқ муддатли программасини тайёрлаш билан боғлиқ масалалар кўриб чиқилди.

Учрашув вақтида иккала мамлакат ўртасидаги товар оборотини ва иқтисодий ҳамкорликни 1986—1990 йилларда янада ривожлантириш тўғрисида Совет-Руминия қўшма ҳужжатлари имзоланди.

Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатларнинг Москвада олий даражада бўлиб ўтган ҳамда халқаро социалистик меҳнат тақсимотининг имкониятларидан янада тўлиқроқ ва самаралироқ фойдаланиш, социалистик иқтисодий интеграцияни чуқурлаштириш тўғрисида қарорлар қабул қилган иқтисодий кенгашнинг муҳим аҳамияти уқтириб ўтилди.

Баъзи актуал халқаро масалалар юзасидан фикрлашувлар чоғида мураккаб халқаро вазият сақланиб турганлиги муносабати билан ташвиш билдирилди. Ядро уруши хавфини тугатиш — ҳозир дунё олдида турган бош вазифа эканлиги таъкидланди. Жаҳон халқларининг қаттиқ қаршилигига қарамай қуролланиш пойгасини космосга ҳам ёйиш йўлидаги уринишлар инсоният учун катта хавф келтиради.

Ҳозирги шароитда Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатларнинг янада мустаҳкам баҳамжиҳат бўлиб ҳаракат қилишлари, уларнинг империалист доиралар тиқиштираётган қуролланиш пойгасини тўхтатиш, ядро урушининг олдини олиш, тинчлик ва халқаро хавфсизликни мустаҳкамлаш йўлидаги куч-ғайратларини кўпайтириш зарур.

Бўлиб ўтган учрашув томонларнинг Совет Иттифоқи билан Руминия ўртасидаги ҳамкорликни янада узлуксиз ривожлантиришга ўзаро интилаётганликларини тасдиқлади.

СССР ҳукумати Кремлда меҳмонлар шарафига нонушта зиёфат берди.

К. Дэскэлеску, И. Стоян, Ш. Андрей ва Ш. Бирлянинг сафарида ҳамроҳ бўлиб келган расмий кишилар улар билан бирга бўлдилар.

Совет томонидан Н. А. Тихонов, А. А. Громико, Н. И. Рижков ва бошқа расмий кишилар ҳозир бўлишди.

Зиёфатда Н. А. Тихонов билан К. Дэскэлеску қисқача нутқ сўзлашди.

Зиёфат самимий, дўстона вазиятда ўтди.

Совет ҳукуматининг таклифига биноан амалий визит билан мамлакатимизга келган К. Дэскэлеску, И. Стоян, Ш. Андрей ва Ш. Бирля шу куни Совет Иттифоқидан жўнаб кетдилар.

Аэродромда уларни Н. А. Тихонов, бошқа расмий кишилар кузатиб қолишди.

(ТАСС).

ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ КУЙЧИСИ

Атоқли арман ёзувчиси Хачатур Абовян Ватанимиз маданияти тарихида ёрқин из қолдирди. Унинг ўз замонаси илғор ғоялари учун курашда юзага келган бой адабий мероси социалистик Ватанимизнинг барча халқларига азиз ва ардоқлидир. Ажойиб сўз санъаткорининг 175 йиллигига бағишлаб 18 март куни Москвада, Союзлар уйининг колонна залида ўтказилган тантанали кечада шу ҳақда гапирилди.

Президиумда Г. А. Алиев, П. Н. Демичев, М. В. Зимянин ўртоқлар, КПСС Марказий Комитетининг бўлим мудирлари Б. И. Стукалин, В. Ф. Шауро, партия, совет ва жамоат ташкилотларининг вакиллари, маданият арбоблари ўтиришибди. Арманистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари К. С. Демирчян бошчилигидаги Арманистон ССР делегацияси ҳам ҳозир бўлди.

Кечани СССР Ёзувчилар союзи правлениесининг биринчи секретари Г. Марков кириш нутқи сўзлаб очди. Санъаткор ва мутафаккир, публицист ва таржимон, маърифатпарвар-демократ Хачатур Абовян ҳақли равишда янги арман адабиёти ва янги адабий тилининг асосчиси, деб аталмоқда, деб уқтирди у. Ёзувчи ўзининг «Арманистон дардлари» деган машҳур романида ўз халқининг золимларга қарши курашга бўлган иродасини, бахтиёр келажакка ишончини ифодалади.

Арманистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари К. Л. Даллакян Хачатур Абовян тўғрисида сўз айтди.

Адабий жамоатчиликнинг намояндалари — иттифоқдош республикаларнинг вакиллари — М. Дудин, П. Загребельний, Т. Буачидзе, А. Калеп, И. Шихли, В. Петросянлар кечада курашчи ва ватанпарвар ёзувчи ижодининг ажойиб анъаналари ҳақида гапирдилар.

Кеча охирида Арманистон ва Москва санъат усталари концерт қўйиб беришди.

(ТАСС мухбири).

ССССР ВА ГДР КИНЕМАТОГРАФЧИЛАРИНИНГ СИМПОЗИУМИ

19 март куни Тошкентда «Телевизион фильм тинчлик учун курашда» мавзуида СССР ва ГДР кинематографчиларининг ўзаро симпозиуми очилди. Буюк Ғалабанинг 40 йиллигига бағишланган учрашув қатнашчилари бир қанча ҳужжатли ва бадиий фильмларни томоша қиладилар. Бу фильмлар орасида Иван Киасашвилининг «Фронтдан салом» лентаси, Алексей Симоновнинг Улуғ Ватан урушининг дастлабки кунларидаги воқеалар ҳақида ҳикоя қилувчи «Отряд» фильми бор.

Драматург Эберхард Гернер бошчилик қилаётган ГДР кинематографчилари делегацияси ўзларининг совет ҳамкасбларини ўз ватанида машҳур бўлган «Ёлғизлик», «Рехлин оиласи», «Кечув» каби урушга қарши фильмлари билан таништирадилар.

Симпозиум программасида ижодий мунозаралар ўтказиш, ГДР мутахассисларини республика киностудияларининг иши билан таништириш кўзда тутилган. (ЎзТАГ).

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармони

ЎРТОҚ В. А. ҲАМИДОВНИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАХРИЙ ЁРЛИҒИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

«Саноатда кўп йил самарали ишлаганлиги учун ва туғилган кунига эллик йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон ССР Нефть маҳсулотлари билан таъминлаш давлат комитетининг раиси ўртоқ Вали Абдувоҳидович Ҳамидов Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
О. САЛИМОВ.

Секретарь учун — Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг аъзоси
Р. ОТАҚЎЗИЕВ.

Тошкент шаҳри, 1985 йил 19 март.

Транспорт конвейери—«Совет Ўзбекистони» назоратида

ЙЎЛОВЧИЛАР ХИЗМАТИДА

Кунлар илиб, баҳор тафти тобора сезилиб бормоқда. Ҳадемай магистралда йўловчилар кескин кўпая бошлайди. Бу эса уларга хизмат кўрсатиш маданиятини оширишга жиддий эътибор беришни тақозо қилади.

Ўтган йили 1983 йилга нисбатан йўловчилар ташиш анча ортди. Бу кўрсаткич ўн биринчи беш йиллик туғалловчи йилида яна ҳам кўпайиши кутилмоқда. Шу эҳтиёжни қондириш мақсадида бир қанча чоралар кўрилди. Ҳар бир йўналишга қўшимча поездлар ажратиш имкониятлари йўқлиги ҳисобга олиниб, пассажир поездларининг баъзилари маршрути узайтирилди, айримларига қўшимча вагонлар тиркаш мўлжалланмоқда. Андижон — Тошкент маршрутида ҳамиша йўловчилар кўп бўлади. Шунинг учун бу йўналишда қатнайдиган поездларга одатдагидек 18-20 та эмас, 23-25 вагон тиркаш мўлжаллаб қўйилди. Поездлардаги вагонлар кўпайтирилиши билан қўшимча чоралар ҳам кўриш керак бўлади. Жумладан, тушиб-чиқиладиган платформаларни кўпайтириш, станцияларни ёритишни яхшилаш, поездлар қабул қилиш ва жўнатишни такомиллаштириш лозим. Поездларга қўшимча вагонлар уланиши билан аввалгига қараганда 230-250 йўловчи кўпроқ ташилади.

Бошқа баъзи бир йўналишларда ҳам поездларга қўшимча вагонлар тиркаш мўлжалланмоқда. Андижон депосида пассажир вагонлари ремонтини жадаллаштириш, вагонларнинг ремонтда туришини камайтириш тадбирлари ишлаб чиқилди.

Маҳаллий партия ва совет органлари янги вокзаллар қуриш, вокзалолди майдонларини кенгайтиришда катта амалий ёрдам кўрсатмоқдалар. Маҳаллий органлар бундай ишларга маблағ ажратишни кўпайтирмоқдалар, жойларга етакчи мутахассисларни юбормоқдалар. Кейинги бир йилда бундан аввалги йилдагига нисбатан маҳаллий маблағлардан фойдаланиш ҳажми анча кўпайди.

Магистралда юксак даражада хизмат кўрсатадиган намунали поездларнинг кеча-кундуз қатновини йўлга қўйишга киришилди. Ўтган йил ноябрь ойидан бошлаб учта шундай поезд қатнай бошлади.

Ишнинг аҳволини таҳлил қилиш шуни кўрсатадики, йўловчилар ташиш маданиятини ошириш соҳасида анча ишлар қилиниши лозим. Айниқса, хизмат кўрсатувчи ходимлар малакаси такомиллаштириб борилиши зарур. Шу мақсадда бу йил Ўрта Осиё темир йўлида 1240 мутахассис тайёрлаш ва 5 минг ходимнинг малакасини ошириш кўзда тутилмоқда. Бунда Тошкент темир йўл транспорти инженерлари институти, техникумлар, ҳунар-техника билим юртлари ҳамда техникавий тайёргарлик мактаблари яқиндан ёрдам кўрсатишлари лозим. Магистралда меҳнатни ташкил қилишнинг бригада усули жорий қилинмоқда. 189 поезд бригадасидан 21 таси бригада усулида ишлашга кўчирилди. Бригада пудрати усулида ходимларнинг умумий ишга қўшадиган меҳнат ҳиссаси алоҳида назарда тутилади.

Бу йил пассажир поездларининг тезлигини ошириш, уларнинг станцияларда тўхташини камайтириш мўлжалланмоқда. Минг километрли Тошкент — Душанба йўналишида поездлардаги вагонлар сонини кўпайтиришнинг комплекс тадбирларини амалга оширишга келишиб олинди.

Е. АНИЩЧЕНКО,
Ж. ҚОСИМОВ.

ТИНЧЛИК МАНФААТЛАРИ ЙЎЛИДАГИ ҒАЛАБА

СССР ФАНЛАР АКАДЕМИЯСИНИНГ УМУМИЙ ЙИҒИЛИШИ

18 март куни СССР Фанлар академияси умумий йиғилиши сессиясининг махсус мажлиси Улуғ Ватан урушида совет халқи қозонган Ғалабанинг оламшумул тарихий аҳамиятига, социалистик Ватанни ҳимоя қилишда олимларнинг актив иштирокига бағишланди.

КПСС Марказий Комитетининг секретари М. В. Зимянин, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, Фан ва техника давлат комитети раиси Г. И. Марчук, КПСС Марказий Комитети Фан ва ўқув юртлари бўлимининг мудири В. А. Медведев, академия раҳбарлари, таниқли ҳарбий бошлиқлар йиғилиш президиумидан жой олдилар.

Йиғилишни СССР Фанлар академиясининг президенти академик А. П. Александров очди. Совет олимлари, деди у, мамлакат мудофаа қобилиятини мустаҳкамлашга, Қуролли Кучларни ҳарбий-техникавий жиҳатдан таъминлашга, пировард натижада Совет Қуролли Кучларининг фашистлар Германияси армиясидан устунлигини таъминлаган миқёсда принципиал жиҳатдан янги қуроллар яратиш ва уларни кўплаб ишлаб чиқаришга катта ҳисса қўшдилар.

Мамлакатимиз юқори малакали илмий кадрларнинг катта отрядига эга эди. Улар орасида асарлари жаҳон миқёсида эътироф этилган олимлар анчагина эди. СССР Фанлар академияси, унинг институтлари, мустақил лабораториялари мудофаа аҳамиятига эга бўлган тадқиқотларни ғоят кенг кўламда муваффақиятли олиб бордилар. Физиклар ҳарбий техниканинг, душмандан ҳимоянинг янги-янги турларини лойиҳалаш учун назарий замин яратдилар; математиклар артиллерия, авиация ва флот учун ғоят тез ҳисоблаш усулларини ишлаб чиқдилар; химиклар портловчи моддалар, қотишмалар, фармацевтика воситалари ишлаб чиқаришнинг янги методларини топдилар.

Бугунги кунда, деди президент, совет фанининг ривожланиш даражаси мамлакатнинг мудофаа потенциалига бевосита таъсир кўрсатиб, империализм кучларининг ҳарбий устунликка эришишига йўл қўймаяпти.

Йиғилишда СССР Мудофаа министрлиги ҳарбий тарих институтининг бошлиғи, СССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси П. А. Жилин доклад қилди.

Йиғилиш қатнашчилари фашизм устидан қозонилган Ғалабанинг 40 йиллиги муносабати билан жаҳон олимларига Мурожаатнома қабул қилдилар. Биз, олимлар зиммасига инсониятнинг келажаги учун алоҳида масъулият юкланади, дейилади мазкур ҳужжатда. Илмий жамоатчилик атом тадқиқотлари термоядро қуролининг янги намуналарини лойиҳалашга эмас, балки атомдан тинч мақсадларда, энергетика ресурсларини кўпайтириш учун; космик техника «самовий урушлар» учун эмас, балки тинчлик ва тараққиёт ишига хизмат қилиши учун кўмаклашишга даъват этилган.

* * *

Кечқурунги мажлисда 1984 йилда М. В. Ломоносов номидаги олтин медалларга сазовор бўлган асарлар тўғрисида академик Г. К. Скрябиннинг ахбороти тингланди. Академиянинг мана шу олий мукофоти академик Н. Н. Боголюбовга ва СССР Фанлар академиясининг чет эллик аъзоси профессор Р. Мессбауэрга (ГФР) топширилди. Анъанага кўра М. В. Ломоносов номидаги олтин медаль лауреатлари илмий докладлар қилдилар.

Атоқли олимлар номидаги 1984 йилги олтин медаллар ва мукофотларни топшириш маросими ҳам бўлди.

Шу билан Фанлар академиясининг умумий йиғилиши ўз ишини тамомлади.

(ТАСС).

БУГУНГИ СОНДА:

◆ Республикамиз меҳнаткашлари жонажон партиямизнинг XXVII съезди ва Буюк Ғалабанинг 40 йиллиги шарафига мусобақани кун сайин қизитмоқдалар.
1-бет

◆ Халқ назоратчилари ўн биринчи беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун курашда фаоллик кўрсатишяпти.
2-бет

◆ Эл дастурхонига мўл-кўл сабзавот етказиб берилади.
3-бет.

◆ «Совет Ўзбекистони» газетаси соврини учун мусобақа арафасида.
4-бет.

ХАЛҚ КОНТРОЛИ саҳифаси

№ 3 (263)

Биз дабдабабозлик ва сафсатабозликнинг, мақтанчоқлик ва масъулиятни сезмасликнинг ҳар қандай кўринишларига қарши, социалистик турмуш нормаларига зид бўлган ҳамма нарсаларга қарши кураш олиб борамиз.

М. С. ГОРБАЧЕВ.

Ўзбекистон ССР Халқ контроли комитетида

МАСЪУЛИЯТ КУЧАЙТИРИЛСИН

Аввало, шуни таъкидлаш керакки, юқори ташкилотларнинг Ўзбекистон ССР Озиқ-овқат саноати министрлиги, унга қарашли бирлашма ва корхоналарда ишлаб чиқарилаётган маҳсулот сифатини яхшилаш юзасидан кўрсатмалари лозим даражада бажарилмаётир. Бу соҳада белгиланган чора-тадбирлар ижросида изчиллик кам, давлат ва технология интизоми бузилмоқда. Тармоқ корхоналарида ҳамон буюртмачиларга сифатсиз маҳсулотлар юбориш фактлари содир бўлаётир. Бу аҳолининг ҳақли таънасига сабаб бўлмоқда.

Министрликда маҳсулотни реализация қилиш давлат планлари муваффақиятли бажарилмаётир. 1981—1984 йилларда савдо ташкилотлари билан тузилган шартномалардагига нисбатан 149,4 миллион сўмлик кам маҳсулот етказиб берилди. Фақат кейинги икки йилда шартнома мажбуриятлари бажарилмаганлиги учун 2,7 миллион сўм миқдорида жарима тўланди. Ўн биринчи беш йилликнинг ўтган йилларида олий сорт ва сифати яхшиланган маҳсулотлар ишлаб чиқариш топшириғи 91,7 процентга адо этилди, холос. Бу соҳада «Узрасжирмаслопром» республика саноат бирлашмасида аҳвол айниқса ачинарлидир.

1983 йилда министрликка қарашли 57 корхонадан 36 тасида, ўтган йили эса 41 тасида тегишли стандартлар ва техника талабларига жавоб бермайдиган маҳсулотлар ишлаб чиқариш ва савдо тармоқларига юбориш фактлари содир бўлди. Назорат органлари томонидан министрлик системасида айрим маҳсулотлар сифатсиз ишлаб чиқарилаётганлиги қайта-қайта қайд этилмоқда. Ана шу сабабларга кўра корхоналар планларининг бажарилиши ҳақидаги ҳисоботларидан бир неча миллион сўмлик маҳсулот чегириб ташланди.

Озиқ-овқат саноати министрлигида техника тараққиёти юзасидан белгиланган тадбирлар ҳам аро йўлда қолиб кетмоқда. Жумладан 1981 — 1984 йиллар учун белгиланган 128 тадбирдан 13 таси муддатида бажарилмади. Урганч нон комбинати ва Янгийўл нон заводида ностандарт маҳсулотлар ҳам ишлаб чиқарилмоқда.

Министрликда ишлаб чиқаришни метрологик жиҳатдан таъминлаш, ўлчов ва синаб кўриш асбобларининг техникавий холатларини текшириб, туриш яхши йўлга қўйилган эмас. «Узгосстандарт» томонидан текшириб кўрилган ишлаб чиқариш лабораторияларининг борйўғи 24 таси аттестация қилинди, холос. Торози-ўлчов техникаси ҳамда контрол-ўлчов асбобларнинг бир қисми фойдаланиш учун яроқсиз деб топилди.

Озиқ-овқат саноати министрининг нон ишлаб чиқариш ва пиво-алкогольсиз ичимликлар саноатига мутасадди этилган ўринбосари М. Гайсин, «Узхлебпром» бирлашмаси бошлиғи М. Каримова, пиво-алкогольсиз ичимликлар саноати бошқармаси бошлиғи В. Гил ўзларига қарашли корхоналар фаолиятига чуқур кириб бормаётирлар, ишлаб чиқаришни яхши йўлга қўйиш ва технология жараёнларини такомиллаштиришга таъсирчан ёрдам кўрсатмаётирлар: «Узхлебпром» саноат бирлашмасида ишлаб чиқариш маданияти талаб даражасида эмас, технология интизоми оқсамоқда, 1983-1984 йилларда контрол органлари текширган маҳсулотнинг 6 проценти, бошқача қилиб айтганда, 874 тоннаси брак қилинди. Гоҳо маҳсулотларнинг вазни белгиланганидан кам чиқаётир. Кондитер маҳсулотларига шакар нормадагига нисбатан кам қўшилмоқда. Тошкент шаҳридаги «Ўртоқ» кондитер фабрикаси маҳсулотлари, «Ферганахлеб» бирлашмаси ва савдо тармоқларида текшириб кўрилган маҳсулотларнинг бир қисми брак деб топилди.

Пиво-алкогольсиз ичимликлар саноати бошқармасида белгиланган тадбирлар изчил бажарилмайди. Кейинги икки йилда текширилган маҳсулотларнинг бир қисми брак этилди. «Ферганапиво» бирлашмасида ишлаб чиқарилган минерал сувнинг бир қисми стандарт талабларига мос келмаслиги аниқланди. Бу соҳада Наманган шаҳар пиво-алкогольсиз ичимликлар комбинатида ҳам ачинарли аҳвол давом этмоқда.

Озиқ-овқат саноати министрлигидан «Узрасжирмаслопром» бирлашмасига мутасадди этилган кишилар ва ушбу бирлашма бошлиғи Д. Зуфаров корхоналарда давлат ва технология интизомини мустаҳкамлаш ҳақида етарлича қайғурмаганлар. Кўздан кечирилган корхоналардан 15 тасида маҳсулотларнинг бир қисми стандарт талабларига жавоб бермайди. Ушбу тармоқнинг корхоналарида асосий технология ускуналари қониқарли ишлатилмаётир. Текшириш чоғида Фарғона ёғ-мой комбинати ва Гулистон ёғ-экстракциялаш заводида ишлаб чиқарилган пахта чигити ёғининг бир қисми брак деб топилди. Озиқ-овқат саноати министрлиги давлат интизомини бузаётган, кўп миқдорда сифатсиз маҳсулотлар ишлаб чиқараётган бирлашмалар ва корхоналар раҳбарларига талабчанлик кўрсатмаётир.

Маҳсулотларнинг сифатини яхшилаш, уларнинг технологик талабларга мос бўлиши учун кураш суст. Қабул қилинган қарорларнинг ижроси изчил назорат этилмайди. Корхоналарнинг бу соҳадаги фаолиятига жойларда ишнинг аҳволини чуқур ўрганмасдан баҳо берилмоқда.

Ўзбекистон ССР Халқ контроли комитети республика озиқ-овқат саноати министри М. Йўлдошевнинг эътиборини министрлик аппарати ва унинг тармоқ бошқармалари, республика ишлаб чиқариш бирлашмалари фаолиятидаги жиддий камчиликларга қаратди, текшириш якунларини коллегия мажлисида кўриб чиқиш топширилди.

Юқорида таъкидлаб ўтилган хато, камчилик ва нуқсонлар учун Ўзбекистон ССР озиқ-овқат саноати министрининг ўринбосари М. Гайсин, «Узхлебпром», «Ўзрасжирмаслопром» бирлашмалари бошлиқлари М. Каримова, Д. Зуфаров ва пиво-алкогольсиз ичимликлар бош бошқармаси бошлиғи В. Гилга ҳайфсан эълон қилинди. «Ферганахлеб» бирлашмаси бош директори А. Собировга қаттиқ ҳайфсан, «Ферганапиво» бирлашмаси бош директори Х. Тўхтабоевга ҳайфсан эълон қилиниб, пул начёти қилинди. Фарғона ёғ-мой комбинати директори Р. Аҳмедов тегишлича жазоланди. Сирдарё область халқ контроли комитетига Гулистон ёғ-экстракциялаш заводида ўтказилган текшириш якунларини кўриб чиқиш топширилди. Наманган ёғ-экстракциялаш заводи, нон комбинати ва пиво-алкогольсиз ичимликлар комбинатида ўтказилган текшириш якунлари Наманган область халқ контроли комитети мажлисида муҳокама қилинганлиги ва айбдорлар тегишлича жазоланганлиги эътиборга олинди.

Ўзбекистон ССР Озиқ-овқат саноати министрлигига аниқланган камчиликларни бартараф этиш юзасидан кўрилган чора-тадбирлар ҳақида Ўзбекистон ССР Халқ контроли комитетига хабар қилиш вазифаси топширилди.

Янгийўл пойабзал фабрикаси халқ назоратчилари маҳсулот сифатини яхшилаш, хом ашёдан тежаб-тергаб фойдаланиш каби ишлаб чиқаришнинг энг муҳим йўналишларида актив фаолият кўрсатмоқдалар.

Суратда: халқ назоратчилари (чапдан ўнгга) Хадича Юсупова, Асан Ҳайяли ва пойабзалларни жўнатиш учун тайёрловчи Галина Якушкина тайёр маҳсулотларни кўздан кечиришмоқда.

В. Сироткин фотоси.

ТАЛАБЧАНЛИК — МЕЗОН

Партиямизнинг XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг шундан кейинги Пленумлари, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI ва XVII пленумлари қарорларини бажаришга азму қарор берган шаҳримиз меҳнаткашлари ютуқлар салмоғини янада оширишга ҳаракат қилмоқдалар. Ўтган йили ва 1985 йилнинг дастлабки ойларида саноат корхоналари асосий техникавий-иқтисодий кўрсаткичлар бўйича планларни ошириб бажарди. 1984 йилда топшириқдагига қўшимча 10 миллион сўмликдан зиёдроқ маҳсулот ишлаб чиқарилди. Маҳсулотни реализация қилиш, халқ истеъмоли молларини ишлаб чиқаришда эришилган яхши натижаларни қониқиш билан таъкидлаш мумкин.

Ўз сафига 59 бош группа, 17 цех группаси ва 12 халқ назоратчилари постини бирлаштирган, мингга яқин халқ мулки посбонларига таяниб фаолият кўрсатаётган шаҳар халқ контроли комитети ана шу масъулиятли вазифаларни адо этишда партия ташкилотлари ва корхоналар маъмуриятларига яқиндан ёрдам кўрсатмоқда. Кейинги йилларда ўғирлик қилгани, камомадга йўл қўйгани, давлатга зарар келтирганлиги учун икки юздан ортиқ киши тегишлича жазоланди. Беш раҳбар ходим вазифасидан четлаштирилди. Мансабдор кишилар ҳисобига жами 15 минг сўм миқдорида пул начети қилинди.

Текширишларни принципиал, холис ва одиллик билан ўтказиш жойларда яхши маънавий муҳит қарор топиши, камчиликларга тезда барҳам берилиши, ишда ижодий ўзгариш юз беришига олиб келиши ўз-ўзидан маълум. Айни вақтда назоратнинг вазифаси айбдорларни фош қилишдангина эмас, балки аҳволни тузата билишдан ҳам иборатдир. Энг муҳими, ҳар қандай нуқсонни ўз вақтида пайқай билиш, уларнинг газак отиб кетишига йўл қўймаслик керак.

Шу ўринда 5-йўл қурилиши бошқармасида ўтказилган текширишни эслаб ўтиш ўринлидир. Ўтган йилнинг дастлабки ўн ойида бу ерда қолоқлик юз берган эди. Бош пудрат бўйича белгиланган план 7,7 процент кам адо этилди. Айрим қўйи коллективларда тартиб-интизомнинг бўшлиги иш вақтидан самарали фойдаланишга салбий таъсир кўрсатди. Текшириш якуни бўйича бошқарма вакиллари иштирокида ўтказилган мажлисда аниқланган камчиликлар юзхотирсиз муҳокама қилинди. Бошқарма вакилларининг тушунтиришлари эшитилди. Ишни яхшилаш ҳақида мулоҳазалар айтилди.

Ишимизнинг самарадорлиги

Орадан кўп вақт ўтгани йўқ. Аммо таҳлил ўз натижасини кўрсатди. Таъсирчан чора-тадбирлар белгиланиб, аксарият камчиликлар бартараф этилди. Қурилиш бошқармаси фаолиятида аниқ маром қарор топди. Коллектив кейинги ойларда ишдаги узилишларни қоплабгина қолмай, топшириқларни бажаришда дадил қадам ташламоқда. Бош пудрат бўйича ўтган ойлар планлари ошириб адо этилди.

Айрим меҳнат коллективларидаги тартибсизлик ва уюшқоқсизлик, масъулиятсизлик ишга катта зарар етказмоқда. Ҳақиқий аҳволни чуқур ўрганмаслик, хизмат вазифасига лоқайд муносабатда бўлиш меҳнат натижаларига салбий таъсир кўрсатмоқда.

Виночилик заводида ўтказилган текшириш буни яққол кўрсатди. Бу ерда давлат ва меҳнат интизомини бузувчиларга нисбатан конкрет чора-тадбирлар белгилаш ўрнига келишувчилик қилинган. Завод маъмуриятининг рухсати билан ишга келмаслик ва кеч келиш ҳоллари ҳужжатларда қайд этилмаган. Корхона ишида оқсаш юз бера бошлаган. Натижада маҳсулот реализация қилиш планлари барбод берила бошланди. Халқ назоратчиларининг оммавий текшируви ҳақиқий аҳволга принципиал баҳо бериш, камчиликларни йўқотишда коллективга катта ёрдам бўлди. Икки-уч ой мобайнида планларнинг бажарилишида кескин бурилиш ясалди. Маҳсулот тайёрлаш планлари муваффақиятли уддалана бошланди.

Шунингдек, пахта тозалаш заводи текширилиб, аҳвол ўрганилганлиги, айбдорлар тегишлича жазоланганлиги меҳнат унумдорлигининг ортишига ёрдам берганлигини қониқиш билан таъкидлаш мумкин.

Аммо, шаҳримиздаги корхоналар, қурилиш ташкилотлари ва муассасалар фаолиятига диққат билан назар ташланса, халқ назоратчилари олдида катта вазифалар турганлиги яққолроқ кўринади. Пахта пилталаш фабрикаси сифатсиз маҳсулот ишлаб чиқармоқда. Аҳолининг ушбу маҳсулотга бўлган талаби тўла қондирилмаётир. Ёғ-сут заводи ва нон комбинатлари маҳсулоти сифатига бот-бот эътирозлар келиб турибди. Кўп гап бўлаётганлигига қарамай, алоқа бўлими фаолиятида нуқсонлар камаймаётир. Маҳсулот ишлаб чиқариш ва меҳнат унумдорлигини оширишда рўй бераётган сусткашлик давом этмоқда. Айрим корхоналар ишлаб чиқариш планларини бажармаётирлар. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми қўяётган юксак талаблар асосида ана шу салбий ҳолатларга қарши курашни кучайтириш, барча коллективларда соғлом муҳит, ишчанлик вазияти қарор топишига эришишга халқ назоратчилари актив сафарбар этилиши лозим.

«Омманинг ташаббуси ва ижодини ривожлантириш, тартиб ва қонунчиликка қаттиқ риоя қилиш, меҳнат, давлат ва партия интизомини мустаҳкамлаш бундан буён ҳам диққат марказида туради», деди КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ М. С. Горбачев шу йил 13 мартда сўзлаган нутқида. Бу ҳар бир назоратчининг фаолиятини янада активлаштириш, кўпчилик манфаати йўлида фаол иш олиб боришга даъват этади.

Т. САФАРОВ,
Денов шаҳар халқ контроли комитетининг раиси.

БОЙ БЕРИЛГАН ИМКОНИЯТ

Республика Мева-сабзавот хўжалиги, Савдо министрликлари ва «Ўзбекбирлашув»нинг айрим корхона, ташкилотларида картошка, мева ва сабзавот маҳсулотларини сақлаш яхши ташкил этилмаётир.

Меҳнаткашларнинг турмуш шароитини яхшилаш учун кенг кўламдаги ишлар амалга оширилмоқда. Кейинги вақтда янги-янги сабзавот омборхоналари қурилганлиги, мева-сабзавот сотишга ихтисослашган магазинлар ишга туширилганлиги бунинг далилидир. Айниқса, қиш мавсумида сервитамин маҳсулотларнинг танқислигига барҳам бериш учун катта маблағ сарфланаётир.

Хўш, ана шу имкониятлардан қандай фойдаланилаётир? Жойларда шу йўналишда ўтказилган текширишлар бу борада ҳамма ерда ҳам самарали иш олиб борилмаётганлигини кўрсатди.

Ўтган йили айрим омборхоналарда қабул қилинган маҳсулот сараланмасдан сақлашга қўйилган. Ҳароратнинг мўътадил бўлмаганлиги, механизмлар созланмаганлиги, назоратнинг сустлиги оқибатида минг-минг тонналаб сабзавот ва картошканинг сифати бузилиб, чирий бошлаган. 1984 йилда Мева-сабзавот хўжалиги министрлигининг улгуржи корхоналаридан 21 минг тонна маҳсулотни чорвага озуқа учун ва саноат корхоналарига қайта ишлаш учун жўнатишга мажбур бўлинди.

Сабзавот ва мева билан савдо қилишда узилишлар бўлиб турибди. Айрим ташкилотларнинг раҳбарлари сақланаётган маҳсулотлар миқдорини ошириб кўрсатаётирлар. Савдо министрлигининг текширилган магазинларидан 67 тасида картошка, сабзи, қайта ишланган сабзавот, 71 тасида карам йўқ эканлиги қайд этилди. Бухоро шаҳар озиқ-овқат савдоси бўлимининг баъзи магазинларида харидорларга сифатсиз сабзавот тавсия қилинаётир. «Ўзбекбирлашув»нинг айрим матлубот союзлари бу муҳим ишга етарли эътибор беришмаяпти. Маҳсулотни турли баҳоналар билан муддатидан илгари савдога чиқариб юбориш, ҳақиқий аҳволни тўғри кўрсатмайдиган маълумотлар бериш учраб турибди. Текширилган етти область матлубот союзларида қанча-қанча тонналаб маҳсулотлар нормадан ортиқча ҳисобдан чегириб ташланган.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленумида ҳар қандай интизомсизлик, тартибсизлик, кадрларнинг хизмат бурчига масъулиятсизлик билан қараши фактларига қарши кескин курашиш лозимлиги алоҳида таъкидланган эди. Бу министрликлар ва «Ўзбекбирлашув»нинг барча бўлинмаларида ишда талабчанлик вазиятини қарор топтириш ҳозирги куннинг энг муҳим вазифасидир.

М. ҲАКИМОВ,
Ўзбекистон ССР Халқ контроли комитетининг инспектори.

БЎЛДИ ҚИЗИҚ ҲАНГОМАЛАР

МЕНДАН КЕТГУНЧА...

Наманган областидаги айрим қурилиш ташкилотлари раҳбарлари мендан кетгунча, эгасига етгунча қабилида иш тутишда устаси фаранг чиқиб қолишди. Бўлмаса, улар куппа-кундуз куни кўзбўямачилик қилиб, битмаган ишни битганга, қилинмаган ишни қилинганга ўтказиб кетишармиди! Мисол дейсизми! Узоққа бормай қўя қолайлик. «Наманганводстрой» трестининг 2-механизациялашган кўчма колоннасини олинг. Колонна коллективи Поп шаҳрида қурган болалар боғчаси пардозлаш, пол қоқиш, чор атрофини ободонлаштириш ишлари охирига етказилмаёқ кичкинтойларнинг ихтиёрига топшириб юборилди.

Буниси ҳам ҳолва. Уйчи районидаги «ВЛКСМ 60 йиллиги» совхозида юз берган воқеани олинг. 3-механизациялашган кўчма колонна бу ерда 9 та бир квартирали уй қуриб беришни зиммасига олган эди. Турар жойлар тиклашга тикланди-ю, бироқ бу уйлар электромонтаж, сантехника ишлари бажарилар-бажарилмас, эгаларига тақдим этилди. 10-қурилиш трестининг Наманганддаги бошқармаси эса мактаб қурилишини 30 минг сўмлик камомади билан фойдаланишга топширган. Ҳолбуки, бу маблағ қурилиш-монтаж ишларининг 14 процентига баробардир. Таажжубланарли жойи шуки, ҳар учала ҳолда ҳам буюртмачилар қурилиш ташкилотлари, хусусан, уларнинг раҳбарлари билан муросасозлик қилганлар. Эътиборсизлик, пала-партишлик фактларидан кўз юмиб кетаверишибди. Ким билади дейсиз, бундай хотиржамликнинг балки бошқа сабаблари бордир!

С. РАВШАНОВ.

ҲОТАМТОЙЛИК КИМНИНГ ҲИСОБИДАН?

Қорақалпоғистон автоном республикасидаги Чимбой, Беруний ёғ-экспеллер заводлари, «Расжирмаслопром» республика бирлашмаси раҳбарлари ўз ҳамёнларига қанчалик пишиқ-пухта эканликларини билмаймиз-у, давлат ҳисобига ҳотамтойлик қилишга мардлигига шубҳа қилмаса ҳам бўлади. Йўқ, асло муболаға қилаётганимиз йўқ. Ушбу заводлардан тегишли базаларга кунжара ташиб боришда исрофгарчилик миқдори ошгандан-ошиб бормоқда. Юк ортган ҳар бир машинада йўл бўйи 150 килограммдан 500 килограммгача кунжара йўқотилаётир. Иш шунга бориб етдики, кейинги икки йилда «Расжирмаслопром» республика бирлашмаси базаларига бориб етмаган қимматли чорва озуқаси миқдори 1341,6 тоннани ташкил этди.

Бу масалада текшириш ўтказган халқ назоратчилари кутилмаган «янгилик»ларнинг гувоҳи бўлдилар. Эндиликда ёғ-экспеллер заводлари билан тегишли базалар орасида кунжаранинг баракаси учишигина эмас, юк ортган айрим машина ва тракторларнинг йўқолиб қолиши каби ҳоллар ҳам рўй бера бошлаган экан. «Расжирмаслопром» бирлашмаси ва Қорақалпоғистон марказлаштирилган юк ташиш автомобиль тресті раҳбарлари эса юз бераётган аҳволни кўра-била туриб, унга барҳам бериш чора-тадбирларини кўрмаётирлар.

Билмадик, давлат ҳисобига ҳотамтойликка қачонгача эрк берилар экан!

Қ. ДАВЛАТОВ.

ЛОҚАЙДЛИКНИНГ ЧЕКИ БОРМИ?

Республика «Госкомсельхозтехника»сининг Бухоро область бирлашмаси бўлинмаларида меҳнаткашларнинг фикр-ўйи, мулоҳазалари билан астойдил қизиқадиган киши йўққа ўхшайди. Бу ерда меҳнаткашлардан тушган аризаларни кўриб чиқиш, ишчиларни турли масалалар бўйича қабул қилиш ўз ҳолига ташлаб қўйилганлигини бошқача қандай баҳолаш мумкин! Ёзилган шикоят ва хатларни кўриб чиқиш муддатлари турли баҳоналар билан чўзиб юборилмоқда. Бирлашманинг кўпгина бўлинмалари ва бевосита унинг аппаратида тушган сигналлар бўйича қабул қилинган қарорлар ижроси устидан назорат бўш.

Бу борада, айниқса, «Госкомсельхозтехника»нинг Ромитан район бирлашмасидаги аҳвол ачинарлидир. Бу ерда ишчиларни қабул қилиш учун тегишли графиклар тузилмаган. Буниси ҳам майли-я, турли масалалар бўйича ишчилардан тушган 37 ариза, умуман рўйхатдан ўтказилмаган. «Госкомсельхозтехника»нинг Пешку район бирлашмаси, моторремонт заводи ва бошқа айрим бўлинмаларида ҳам бу масала назардан четда қолиб келмоқда.

«Госкомсельхозтехника»нинг область бирлашмаси (бошлиғи И. Раҳматов), унинг бўлинмаларида меҳнаткашлардан тушган хат ва шикоятларга муносабатни кескин ўзгартирадиган вақт келмадимикан!

А. СОБИРОВ.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

«ҲАЙБАРАКАЛЛАЧИЛИК ОҚИБАТИ»

Газетанинг шу йил 25 январь сонида босилган юқоридаги сарлавҳали танқидий мақолада кейинги йилларда Зомин район тайёрлов идораси фаолиятида жиддий камчиликларга йўл қўйилаётгани ҳатто жиноий хатти-ҳаракатлар содир бўлаётгани, план ва меҳнат интизоми бўшашиб кетганлиги, кўзбўямачилик, қўшиб ёзиш, молиявий қоидаларни бузиш ҳоллари юз бераётганлиги, товарсиз операциялар авж олганлиги, вақтида партия йиғилишлари ўтказилмаётганлиги очиб ташланган эди.

Ушбу танқидий мақола юзасидан ЖИЗЗАХ ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИдан олинган жавобда қуйидагилар хабар қилинади:

— Танқидий мақолада баён этилган фактлар тасдиқланди. Район тайёрлов идораси цех партия ташкилоти ва район матлубот жамияти бошланғич партия ташкилоти иши Зомин район партия комитетида муҳокама қилинди.

Район партия комитетининг масъул ходимларига, район матлубот жамияти бошланғич партия ташкилоти ва район тайёрлов идораси цех партия ташкилоти секретарларига мавжуд камчиликлар кўрсатиб ўтилди. Нуқсонларни бартараф этиш ва бундан буён шу сингари хатоларга йўл қўймаслик юзасидан чора-тадбирлар белгиланди.

Зомин район тайёрлов идорасининг 1981-1983 йиллар якунлари бўйича ўтказилган ревизия пайтида товарлар етишмовчилиги ва тайёрлов планига қўшиб ёзиш ҳоллари юз бергани аниқланди. Ревизия ҳужжатлари айбдор шахсларни жавобгарликка тортиш учун тергов органларига топширилди.

«КИМГА АРЗ ҚИЛАЙЛИК?»

Газетанинг шу йил 30 январь сонида босилган юқоридаги сарлавҳали танқидий мақолада Фориш районидаги К. Маркс номли совхозда аҳолига маиший хизмат кўрсатиш қониқарсиз аҳволда эканлиги, хўжаликдаги ҳаммом ишламаётганлиги кўрсатиб ўтилган эди.

Ушбу мақола юзасидан ФОРИШ РАЙОН СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИдан олинган жавобда, жумладан шундай дейилади:

— Танқидий мақола район аҳолига маиший хизмат кўрсатиш ишлаб чиқариш бошқармасининг умумий йиғилишида муҳокама қилинди ва К. Маркс номли совхоз ишчи ва хизматчиларига маиший хизмат кўрсатишни яхшилаш юзасидан тадбирлар белгиланди.

Совхоз марказидаги ҳаммом водопровод қувурларининг қаттиқ совуқда ёрилиб кетганлиги сабабли вақтинча ишламаётган эди. Ҳозирги кунда ҳаммом ишга туширилди.

ЖОЙЛАРДАН ХАБАРЛАР

• ХОРАЗМ

Областдаги айрим саноат корхоналари, ташкилотлар, колхоз ва совхозларда ёнилғи, энергетика ресурсларидан фойдаланишга хўжасизларча муносабатда бўлинмоқда. Жумладан, Урганч ёғ-экстракция заводида ўтган йили 86,6 минг киловатт-соат электр энергияси исроф қилинганлиги учун салкам 7 минг сўм жарима тўланди. Бу ерда ёнилғидан фойдаланишда ҳам тегишли тартиб-интизом ўрнатилган эмас. Асфальт-бетон заводида газдан, Гурлан районидаги «Коммунизм» колхозида эса нефть маҳсулотларидан фойдаланишда ҳисоб-китоб ишлари ўз ҳолига ташлаб қўйилган.

Хоразм область халқ контроли комитети ана шу камчилик ва нуқсонлар учун «Урганчрасмасложирпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси бош энергетиги Б. Бобожонов, Урганч асфальт-бетон заводи ҳамда «Коммунизм» колхози бош инженерлари Ф. Жабборов ва Ҳ. Юсуповларга ҳайфсан эълон қилди ва пул начети қилди.

• ҚАШҚАДАРЁ

«Главсредазирсовхозстрой»нинг 7-қурилаётган корхоналар маъмурияти янги ўзлаштирилган ерларнинг фойдаланишга топширилишини таъминламаётир. Ўтган йили гарчанд ажратилган капитал маблағларни ўзлаштириш 104, қурилиш-монтаж ишлари ҳажми 102 процент бажарилган бўлса ҳам ўзлаштирилган ерлар белгиланган планнинг ярмидан кўпроғини ташкил этди, холос. Қурилаётган корхоналар маъмурияти янги ерларни комплекс ўзлаштириб ишга тушириш устидан суст назорат қилмоқда. Халқ назоратчилари текшириш ўтказган куни хўжаликларга фойдаланиш учун топширилган ерларда дренаж тармоғи қурилиши охирига етказилмаганлиги маълум бўлди. Плансиз қурилиш қилиш, кўзбўямачилик, бажарилган ишларни ошириб кўрсатиш ҳолларига муросасозлик қилинмоқда, иш жараёнида айрим лойиҳаларни қайта кўриб чиқиш содир бўлаётир.

Қашқадарё область халқ контроли комитети янги ерларни ўзлаштириш ва фойдаланишга топшириш планларининг бажарилмаётганлиги, бу борадаги хатоликлар учун 7-қурилаётган корхоналар директори Б. Танисга ҳайфсан эълон қилди ва пул начети қилди.

• ФАРҒОНА

Областнинг айрим ўрта махсус ўқув юртларида ўқувчиларнинг турмуш шароитларини яхшилашга етарли эътибор берилмаётир. Қўқон автомобиль йўллари ва Фарғона маиший хизмат кўрсатиш техникумлари ётоқхоналари биноларининг бир қисми ўқув аудиторияларига, маъмурий хоналарга айлантирилган. Айни вақтда айрим талабалар ижарага олинган квартираларда яшаб, ўқимоқдалар. Ушбу билим юртлари, шунингдек, Марғилон ҳисоб-кредит техникумида ётоқхона биноларининг санитария ҳолати яхши эмас. Мебелларнинг бир қисми яроқсиз, шкаф, стул ва чойшаблар етишмайди.

Область халқ контроли комитети бу техникумларнинг директорларини тегишлича жазолаб, уларга аниқланган камчиликларни бартараф этиш учун зарур чора-тадбирлар кўриш мажбуриятини юклади.

НАЗОРАТ ПОЧТАСИДАН

ИШОНЧЛИ ТАЯНЧ

«Джизакводстрой» трестининг 6-механизациялашган кўчма колоннаси халқ контроли группасига сигнал тушди. Унда Ульянов темир йўл станциясида кўплаб бинокорлик материаллари исроф бўлаётганлиги кўрсатилган эди. Зудлик билан ўтказилган текшириш бу хабардаги фактнинг тўғри эканлигини кўрсатди. Шароит йўқлигидан цемент, алебастр, каби бинокорлик материаллари вагонлардан ерга сочилиб кетар, юкни туширишда ортиқча қийинчилик туғилаётган экан.

Халқ контроли группаси масалани маъмурият олдига қўйди. Назоратчиларнинг талаб ва таклифлари билан станцияда махсус юк тушириш майдончаси қурилди. Бетонлаш, асфальтлаш ишлари амалга оширилди. Оқибатда кейинги бир йилда 5 тонна ёки 280 сўмлик цемент тежаб қолишга эришилди.

Бу, кўчма колонна халқ мулки посбонлари фаолиятидан бир мисол, холос. Уларнинг активлиги туфайли кейинги вақтда ўнга яқин текшириш ва рейд ўтказилди. Муҳими шуки, улар бинокорлик, ёнилғи-мойлаш материалларидан тежамли фойдаланиш, меҳнат интизомини мустаҳкамлаш каби муҳим масалаларга эътиборни кучайтирмоқдалар. Кейинги вақтда 2,7 кубометр ёғоч-тахта, 160 сўмлик металл мосламалар, 500 литр ёнилғи тежаб қолинди. Айрим текширишлар касаба союз, комсомол ташкилотлари билан ҳамкорликда ўтказилмоқда.

Колонна халқ контроли группаси партия ташкилоти ва маъмуриятнинг ишончли таянчи бўлиб қолди.

М. АБДУРАҲИМОВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумида

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республикада хореография санъатини ривожлантиришдаги хизматлари учун А. Навоий номидаги Ўзбекистон ССР Давлат академик катта театрининг солисти ўртоқ Владислав Александрович **Егайга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист»** фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми совет органларида кўп йил самарали ишлаганлиги ва актив журналистик фаолияти учун Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Ишлар мудирлигининг катта инструктори ўртоқ Ҳамид Норматович **Тожибоевга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими»** фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республика партия, совет органларида кўп йил самарали ишлаганлиги учун ва туғилган кунига етмиш беш йил тўлиши муносабати билан Иттифоқ аҳамиятидаги шахсий пенсионер ўртоқ Алексей Иванович **Тихомировни** Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми партия, хўжалик органларида кўп йил самарали ишлаганлиги учун ва туғилган кунига эллик йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон Компартияси Ангрен шаҳар комитетининг биринчи секретари ўртоқ Василий Васильевич **Березовскийни** Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми чорвачиликда кўп йил бенуқсон ишлаганлиги, маҳсулот етиштиришни кўпайтиришга катта шахсий ҳисса қўшганлиги учун Фарғона область Тошлоқ районидаги «Ленинград» колхозининг сут соғувчиси ўртоқ Тўйдихон **Араповага «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган чорвачилик ходими»** фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республикада замонавий ва халқ рақс санъатини ривожлантириш ва пропаганда қилишдаги хизматлари учун М. Турғунбоева номидаги Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган давлат «Баҳор» халқ рақс ансамблининг солисти ўртоқ Гулзора Иқболовна **Сайфитдиновага «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист»** фахрий унвони берди.

ОЗИҚ-ОВҚАТ ПРОГРАММАСИ—АМАЛДА

МАЪМУРЧИЛИК ЙЎЛИДА

Сабзавот маҳсулотлари қишин-ёзин меҳнаткашлар дастурхонидан аримаслиги учун нима қилиш керак! Бу борада хўжалигимизда қандай тадбирлар амалга ошириляпти! Ана шулар ҳақида гапирмоқчиман.

Колхозимизда сўнгги йилларда деҳқончилик маданияти янада юксалди. Қишлоқ хўжалигининг ҳар бир тармоғини илм-фан ютуқлари асосида интенсив ривожлантиришга киришилди.

Кўп тармоқли хўжалигимизнинг 1700 гектар еридан 560 гектари сабзавот маҳсулотлари етиштиришга мўлжалланган. Шу сабабли сабзавотчилик пахтачиликдан кейинги асосий, муҳим тармоқ бўлиб қолди. Биз, аввало, ҳар бир қарич ердан самарали фойдаланиш, унинг унумдорлигини оширишга катта эътибор бердик. Ерларни органик ўғитлар билан бойитиш доимо диққат марказимизда.

Ерга ғамхўрлик — элга ғамхўрлик, дейди доно халқимиз. Замин саховатини ошираман, деган деҳқон, аввало, ерга меҳр қўйиши, уни алдамаслиги, омилкорлик билан иш тутиб, дардига малҳам бўлиши лозим. Сабзаворкорларимиз ҳеч қачон бир ерда сурункасига бир хил экин экишмайди. Майдонларимизни ҳар йили алмаштириб турамиз. Бундан ташқари, парваришни ўз вақтида, агротехника талабларига тўла амал қилган ҳолда адо этамиз. Натижада йил сайин гектарлар ҳосилдорлиги ошиб боряпти. Масалан, 1984 йилда ҳар гектар майдондан ўртача ҳисобда 176 центнердан сабзавот йиғиштириб олдик. К. Хўжанов, Ё. Тошқулов бошлиқ бригадаларнинг коллективлари 210—275 центнердан ҳосил етиштирдилар. Улар давлат планинигина эмас, юксак социалистик мажбуриятларини ҳам ошириб адо этдилар.

Аммо колхозда янада кўпроқ маҳсулот етиштириш учун катта имконият ва резервлар бор. Улардан бири — юқори ҳосилли коллективларнинг тажрибасини оммалаштиришдир Иккинчи резерв — сара, тезпишар, серҳосил, касалликларга чидамли уруғларни экишга ўтишдан иборат.

Аммо, афсуски, ҳар доим ҳам сара уруғ олишнинг имконияти бўлмаяпти. Кўпгина ҳолларда келтирилган уруғларнинг сифати кондицияга тўғри келмайди. Уларнинг навлари аралашиб кетган. Бу — экинларни механизация ёрдамида парвариш қилиш, ҳосилни қулай муддатларда йиғиб-териб олиш ва уни сифатли ҳолда истеъмолчиларга етказиб беришга тўғаноқ бўляпти. Энг асосийси, бизнинг шароитимизда мўл ҳосил бераётган истиқболли сабзавот уруғлари етишмайди. Натижада биз тўғри келган уруғни экиб, кутилган самарага эриша олмаяпмиз.

Яна бир муҳим масала. Республикамизда пахтачилик, чорвачилик, ғаллачиликни механизациялашга катта эътибор бериляпти ва бу йўлда муайян ютуқлар қўлга киритилаётир. Аммо сабзавотчиликда кўпгина агротехника тадбирлари ҳамон қўлда бажарилмоқда. Мисол учун ҳосилни йиғиб-териб олишни олайлик. Маълумки, кўп турдаги сабзавот экинлари бир вақтда етилади. Кўп ҳолларда хўжаликларда ишчи кучлари етишмаслиги сабабли етилган ҳосил ўз вақтида йиғиб-териб олинмайди, бунинг натижасида эса пишган маҳсулотларнинг сифати бузилишига йўл қўйилмоқда, ҳатто бир қисми нобуд бўляпти. Олимларимиз сабзавот экинлари экадиган ва уларнинг ҳосилини сифатли йиғиб-териб оладиган машина ва механизмлар яратишса ҳамда уларни ишлаб чиқариш тезроқ йўлга қўйилса, айни муддао бўларди. Шунга қарамасдан, ички имконият ва резервларни ишга солиб, кўпроқ меҳнат сарфлаш орқали ялпи ҳосилни кўпайтиришга ҳаракат қиляпмиз.

Миришкорларимиз йил бошида 6500 тонна сабзавот маҳсулотлари етиштирамиз, деб сўз берган эдилар. Яқинда республика қишлоқ хўжалиги ходимлари кенгашида қабул қилинган мажбуриятлар асосида планларимизни қайта кўриб чиқдик. КПСС XXVII съезди ва Буюк Ғалабанинг 40 йиллиги шарафига зиммамизга оширилган мажбурият олдик. Жами 11200 тонна ёки ўтган йилдагидан икки баравар кўп маҳсулот етиштириш, шундан 10 минг тоннасини шаҳарлик меҳнаткашлар дастурхонига тортиқ қилишга азму қарор қилганмиз. Бошқача қилиб айтганда, Термиз шаҳри ва район аҳолиси ўтган йилдагидан 3620 тонна кўп арзон, сифатли сабзавот маҳсулотлари харид қиладилар.

Ҳозир пишиб етилган лавлаги пайкалларда яшнаб турибди. Ўтган йили август ойида экилган 43 гектар ердаги кечки карам ва сабзи йиғиштириб олиниб, колхоз бозоридаги дўконларда сотиляпти. Ҳар гектар майдондан 200-220 центнердан карам ва сабзи, 100 центнердан лавлаги ҳосили олинмоқда. Хўжаликда тузилган графикка асосан сабзи, карам, лавлаги, шолғом харидорларга 20 мартгача етказиб берилади. Бу вақтгача эса эртанги редиска, кўк пиёз, сабзи етилади ва меҳнаткашлар дастурхонига тортиқ қилинади. Май ойи бошидаёқ помидор пишади.

Ҳозир ишимиз ҳар қачонгидан кўпайган. Эртаги карам парвариши қизғин давом эттирилмоқда. Яқин кунлар ичида у колхоз бозорига чиқарилади. Помидор ва бодринг кўчатлари ҳам иссиқхоналардан очиқ далага, полиэтилен плёнкалари остига кўчириб ўтказиляпти. Парвариш чоғида солиш учун далаларга чиритилган гўнг чиқариш айниқса, уюшқоқлик билан олиб боріляпти. Аллақачон сифатли ремонтдан чиқарилган машина-механизмлар ва культиваторлар далаларга бирин-кетин олиб чиқилаётир. Моҳир механизаторларимиз дастлабки парваришда суръат ва сифат бирлигини таъминлашга эришмоқдалар. Шу туфайли пайкалларда юксак социалистик мажбуриятимизни бемалол қоплайдиган даражада мўл ҳосил етилаётир.

Ж. ИБРОҲИМЖОНОВ,
Термиз районидаги «Намуна» колхози раиси.

Тошкент шаҳар, Октябрь районидаги мактабларнинг юқори синф ўқувчиларига 2-мактаблараро ўқув-ишлаб чиқариш комбинатида 14 ихтисос бўйича касб ўргатилади. Суратда: В. П. Чкалов номли Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси ишчиси, фрезерчи-инструктор А. Солянов машғулот ўтказяпти.

Р. Шамсутдинов фотоси.
(ЎзТАГ).

ҚЎРИҚДА ҲАМЗА ШЕЪРЛАРИ ЯНГРАМОҚДА

Меҳнатобод районидаги Ҳамза номли қўриқ совхозда шоирнинг ижодиётига бағишланган кеча бўлиб ўтди. Совхозда кўпгина фарғоналиклар — Ҳамзанинг юртдошлари яшайди. Улар яқинда Мурзачўлга кўчиб келиб, уни ўзлаштирувчиларнинг сафларини тўлдиришган эди. Шоирлардан Мирпўлат Мирзаев, Қамчибек Кенжа, Шодмонбек Отабоев ва ҳамзахонликда қатнашган бошқа кишилар шоирнинг ҳаёти ҳамда янги турмуш учун, халқнинг порлоқ келажаги учун у олиб борган кураш тўғрисида сўзлаб бердилар.

Ховос районидаги Мичурин номли совхозда ҳам Ҳамза шеърияти куни ўтказилди.

(ЎзТАГ).

• *«Совет Ўзбекистони» конкурсига*

Жуманиёз ЖАББОРОВ

ТИНЧЛИК— БУ МАНГУ ЖАНГ

ҲАҚИҚАТ

Ўшал улуғ Ғалаба қолмади олисларда
Ва қаттол жанг сурони юракдан ўчган эмас.
Кураш давом этмоқда тафаккурда, ҳисларда,
Бугунги меҳнатимиз мазмунига чамбарчас.

Ҳалокат ёқасида инграган мажруҳ борлиқ,
Қил устида илиниб турган шикаста жаҳон,
Ватаним тақдирига тақдирин этиб боғлиқ,
Ундан нажотин кутди... У бўлди балогардон.

Сен, бу мовий тинчликдан баҳравор ўсган фарзанд,
Севги, севинч мавжида талпинган жўшқин юрак,
Бу ёрқин саодатга энди сен мангу пайванд,
Бу бахт қадрин энди сен олға элтмоғинг керак!

Ўша мушкул даврда, ўша фалокат чоғда
Қудратли бир муштумга айланди-ку бизнинг халқ.
Хиёбондан келмоқда кимдир қўлтиқтаёқда,
Эй, авлодим, сен унинг ҳузурида тикка қалқ.

У сени ўйлаб бир пайт окопларда тортди заҳ,
Оташу ўпқон уни не-не синов қилмади...
Уни ҳар бир лаҳзада ютмоқ бўлди минг дўзах,
Лек Рейхстаг қуббасин кўзлаб, у йиқилмади.

Чунки унинг қалбида собит эди ҳақиқат,
Чунки унинг қонида яшар эдик сену биз.
Абадият касб этган ўшал ҳар бир дақиқа
Авлодларга меросдир, ёвузга — нафрат чексиз.

Оламда бордир ҳамон аҳраманлар гуруҳи,
Эзгуликка ҳар лаҳза урмоқ бўлган қонли чанг.
Лекин қонимиз аро миллион шаҳидлар руҳи
Ғафлатга ўрин бермас...
Тинчлик ҳам бу — мангу жанг.

ЖАВОБИМ

Десанг, қайда мардлик метин ҳалқаси!
Аниқ жавобидир: — Брест қалъаси!

Десанг, энг букилмас ирода қаён!
Сталинградни мен айтурман аён.

Десанг, қай пайт дунё қутқарилган вақт!
Кўз олдимда қалқир Москва—пойтахт.

Десанг, матонатга қайдадир амал!
Дейман Ленинград — мислсиз қамал.

Десанг, бир ярим минг кеча-ю, кундуз
Нечун самоларда балқмади юлдуз!

Дерман, жар бўйида қолиб безиё
Кутди салютимиз шуъласин дунё.

УМИД

Ўғил момонинг тўрт ўғли қайтмади:
Тошқобил, Тошназар, Тошқул, Тошниёз.
Бир кимса бир аниқ хабар айтмади,
Ўтди қирқ йил баҳор, яна қирқ йил ёз.

Момо салқам юзда... йўл кутар ҳамон,
Ҳамон ҳовлисида асрар тўрт туп гул.
Она-да, барчасин кўради омон,
Кириб келгудайин бирдан тўрт норғул!

Иссиқ нон чиқарар қўни-қўшнилар,
Биров илинар бир пиёла қаймоқ.
Хира кўзга гўё мадор қўшилар,
Дейди: «Болаларим учун бу томоқ».

Уйлантирмоқ бўлар ўжар кенжасин,
Бир давра невара кўрар хаёлда.
Шундай ўтказар у кундуз-кечасин,
Бир дунё умид бор улуғ Аёлда.

СОЛДАТ ЮРАГИ

Кам эмас, бир йигит умридир қирқ йил,
Қирқ йилда ўзгарар оламнинг тархи.
Лаҳзада замонни жам этолган дил,
Ўзингсан у кунлар сўнмас тарихи.

Ишонч ҳам, ғазаб ҳам, нафрат ҳам, ўч ҳам
Муштдек митти қалбда қалқди мисли тоғ.
Баайни заррада чақмоқ бўлди жам,
О, солдат юраги, оловли байроқ!

Истайман, авлодлар уни ўқисин,
Билсин садоқатнинг метинвор кучин.
Мудроқ туйғуларнинг бузиб уйқусин,
Ловуллаб турсин у минг йиллар учун.

ЯНГАЛАРИМИЗ

Ўшанда ёш эдик... Юртнинг бошига
Оғир юмуш тушди... англаганимиз.
Йигитлар кетдилар ўтли жабҳага,
Бирдан ғамгин қотди янгаларимиз...

Улар чимилдиқдан далага чиқди
Учбурчак хатларни кўксига босиб.
Пахтага, чорвага, ғаллага чиқди —
Севги-ю, вафога содиқ, муносиб.

Висол-у, ҳижроннинг зид ўйинида
Тақдир синовидан ўтдилар оғир.
Чақмоқнинг лаҳзалик нур қуюнида
Ярқ этиб кетгандек чинорлар мағрур.

ҚАЛБ ШИОРИ

Дилда тошиб ғазаб уммони,
Кўзда ёниб қасос туғёни,
Қарши бордик зулм-у зулматга,
Асраб қолмоқ учун дунёни.

Дунё асраб қолинди... бироқ
У ҳар лаҳза меҳрга муштоқ.
Шиор ўша—«Уни сақлашга
Қандай ҳисса қўшяпсан, ўртоқ!!».

ТАШВИШ

Еримиз, аслида, бағри кенг дунё,
Ҳайбатли, ақлни лол этгулик шар.
Унда оқиб ётар неча юз дарё,
Неча юз тоғ унда савлат талашар.

Юзлаб саҳролари — қуёш тандири,
Минглаб ўрмонида миллиард мавжудот.
Юзлаб денгизи бор, унинг ҳар бири
Сўнгсиз бир хазина, поёнсиз ижод.

Минглаб шаҳарлари маржон шодаси
Бир-бирга силсила мисоли пайванд.
Илгида яшашнинг олтин бодасин
Тутган Инсон унга ардоқли фарзанд.

Бошида Ой билан Офтоб парвона,
Бағри тўрт фаслга мангу ошиён.
Тириклар бахтига Ер улуғ она,
Ҳаёт кошонаси, қутлуғ ош-у, нон.

Лекин бир бомбадан қолурноилож....
Кичрайиб, мўлтираб, нозик, мўрт бўлиб.
Шундай пайт... боқади меҳрга муҳтож,
Инсон закосига кўзи тўрт бўлиб.
Бир бомба ирғитгай уни юз бўлиб!

Чет элларда

ИЗЧИЛ СИЁСАТ

Ленинча тинч-тотув яшаш йўлидан қатъият билан бораётган Совет Иттифоқи холис ниятга ҳамиша холис ният билан, ишончга ишонч билан жавоб беради. КПСС Марказий Комитети навбатдан ташқари Пленумининг якунлари, КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачевнинг нутқи хусусида халқаро миқёсда билдирилаётган фикр ва мулоҳазаларнинг асосий мазмуни шундан иборат.

Социализм — тинчлик демакдир, деб ёзади Чехословакияда чиқадиган **«Руде Право»** газетаси. Қуролланиш пойгасини тўхтатишга эришиш, космосни ҳарбийлаштиришга йўл қўймаслик тўғрисида Москвада зўр куч билан янграган даъват бунинг янги тасдиғи бўлди. Совет Иттифоқи энг муҳим халқаро проблемалар юзасидан ҳалол ва тенг ҳуқуқли аҳдномаларга эришишга ҳаракат қилмоқда, бу аҳдномалар бош мақсад — ядро қуролини батамом тугатиш ва тақиқлаш, ядро уруши хавфини йўқ қилиш сари олға силжишга ёрдам берган бўлур эди.

Энг яқин сафдошлар ва иттифоқчилар бўлмиш улуғ социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари билан қардошларча дўстликни мустаҳкамлашни КПСС билан Совет давлати ўзининг биринчи вазифаси, деб билади деб таъкидлайди Вьетнамда чиқадиган **«Нян зан»** газетаси. Совет Иттифоқи социалистик давлатлар билан ўзаро алоқаларни кенгайтириш учун, социализмнинг жаҳон ишларидаги роли ва таъсирини ошириш учун бундан буён ҳам ҳамма ишни қилаверади.

(ТАСС).

ХАЛҚАРО УЧРАШУВ ОЧИЛДИ

ВЕНА. Бу ерда Европа мамлакатларидаги Совет Иттифоқи билан дўстлик жамиятлари вакилларининг халқаро учрашуви очилди. Европа фашизмдан озод қилинганлигининг 40 йиллигига бағишланган ва Австрия-Совет жамиятининг ташаббуси билан ўтказилаётган учрашувда қатнашаётган кишилар СССР билан дўстлик жамиятларининг юбилей йилидаги фаолияти масалаларини, уларнинг давлатлар ўртасида тинчлик, ҳамжиҳатлик ва ҳамкорликни таъминлашга қўшаётган ҳиссасини муҳокама қиладилар. Австрия пойтахтига Европанинг қарийб 30 мамлакати делегациялари, шу жумладан чет эллар билан дўстлик ва маданий алоқа қилувчи совет жамиятлари союзининг делегацияси келди.

Ҳозир бўлган кишилар СССР Министрлар Советининг табрикномасини самимий кутиб олдилар. Табрикнома текстини совет делегациясининг раҳбари, чет эллар билан дўстлик ва маданий алоқа қилувчи совет жамиятлари союзининг раиси З. М. Круглова ўқиб эшиттирди. (ТАСС).

• *СЎРАГАН ЭДИНГИЗ*

ИРОҚ—ЭРОН: НЕГА ҚОН ТЎКИЛЯПТИ?

Ироқ билан Эрон ўртасида кўпдан бери давом этиб келаётган урушнинг боиси нима да! Беҳуда қон тўкилишининг олдини олиш учун нега бирор чора кўрилмайди! Газета орқали шу саволларга жавоб беришингизни сўраймиз.

М. ҒИЁСОВ, (Тошкент),
У. АКБАРОВ, (Қўқон).

Мана, қарийб беш йилдирки, Ироқ билан Эрон ўртасида уруш кетяпти. Деярли ҳар куни урушувчи томонлар бир-бирига катта талафот етказгани, иқтисодий объектлар, нефть базалари яксон қилингани, юзлаб кишиҳалок бўлгани ҳақида хабарлар келиб турибди. Тинкани қуритувчи бу бемаъни, биродаркушлик можаросининг боиси нимада ўзи?

Территория даъвоси билан бошланган ушбу уруш сабабларини аслида икки қўшни мамлакат ўртасидаги мураккаб муносабатлар комплексидан қидирмоқ керак. Чунки Ироқ билан Эрон ўртасида территория даъволари кўпдан бери давом этиб келарди. Қадимда Ироқ билан Эрон ўртасидан оқувчи Шатт-ал-Араб дарёси Ироқ тасарруфида эди. 1913 йили Константинополь шартномасига мувофиқ, Ироқ чегараси дарёнинг шарқий соҳили бўйлаб ўтадиган бўлди. Дарё ичидаги Ҳуррамшаҳар ва Ободон орол-шаҳарлари эса Эрон ихтиёрига ўтди. Худди ана шу нарса, ва айниқса, Шатт-ал-Араб дарёси ўзани нефтга бойлиги баҳона бўлиб, бу дарё бўйлаб ўтувчи чегара хусусида тортишувлар давом этаверди.

Эронда шоҳ тузуми ағдарилганидан кейин қўшни давлатлар ўртасидаги муносабатлар баттар ёмонлашди. Теҳрон маъмурлари қўшни давлатни ислом революциясига қарши қўпорувчиликда айблай бошлашди. Бундан ташқари, Ироқ билан Эрон ўртасидаги муносабатларнинг кескинлашиб кетишига сиёсий ихтилофлар ҳам сабаб бўлди.

Аввало, монархия тузумини ағдарган революция туфайли Эронда ҳокимият тепасига келган шиа руҳонийлари Ироқ Республикаси раҳбарларига сиёсий тазйиқ ўтказишга урина бошладилар. Жумладан, оятилла Хумайний «ислом революцияси»ни бошқа мамлакатларга, жумладан, Ироққа ҳам ёйиш сиёсатини ўтказмоқчи бўлди. Табиийки, бу нарса Эрон билан Ироқ ўртасидаги ихтилофларнинг янада кучайишига олиб келди. Бунинг устига диний ихтилофлар ҳам қўшилди.

Ана шундай бир шароитда Эроннинг Шатт-ал-Араб дарёсидаги ерларни ўзлаштиришга уриниши икки ўртада ҳарбий можаро бошланишига туртки бўлди. Ироқ ўз ерларини «куч ёрдами»да қайтариб олиш мақсадида ҳарбий ҳаракатларни бошлаб юборди. Эрон қўшинлари қарши ҳужумга ўтдилар.

Уруш ҳаракатлари натижасида ҳар иккала мамлакат ҳам катта моддий ва маънавий зарар кўрди. Бу биродаркушлик урушида Ироқ ва Эрон томонидан 250 мингдан зиёд киши ҳалоқ бўлди. 800 мингга яқин киши ярадор қилинди. Ўнлаб шаҳар ва юзлаб қишлоқлар, саноат корхоналари, суғориш иншоотлари вайрон этилди. Айниқса, ҳар икки мамлакат учун ҳам ҳаётий зарур бўлган нефть саноатига катта зарар етди.

Маълумки, Ироқ ва Эрон экономикасининг асосини нефть маҳсулотлари ташкил қилади. Уруш сабабли нефть қазиб олиш йилига Эронда 300 миллион тоннадан 124 миллион тоннага, Ироқда эса 170 миллион тоннадан 60 миллион тоннага қисқарди. Ҳар иккала мамлакатда ҳам нефтни экспорт қилишдан тушаётган даромад ҳаддан ташқари камайди. Айни пайтда улар айрим нефть маҳсулотларини четдан олишга мажбур бўла бошладилар. Уруш натижасида икки давлатнинг нефть саноати чинакам инқирозга учради. Чунки нефть базалари, корхоналари ва қувурлари бомбардимон қилиниб, катта шикаст етказилди. Халқ хўжалигига путур етиб, аҳоли тирикчилиги оғирлашди. Уруш кетаётган жойларда ироқликлар ва эронликлар уй-жойларини ташлаб кетишга мажбур бўлдилар. Ўтган вақт давомида ҳар икки мамлакат бу қирғин урушга ҳар йили давлат бюджетининг 20—30 процентини сарфлади. Уларнинг урушдан кўрган зарари 100 миллиард доллардан ошиб кетди.

Икки қўшни халқнинг бир-бирини қирғин қилаётгани тараққийпарвар инсониятни ташвишга солаётган бир пайтда империалистлар Ироқ — Эрон урушидан мамнун бўлмоқдалар. Ҳатто «Нью-Йорк таймс» газетаси: «Американиклар Ироқ — Эрон урушидан катта манфаат кўрдилар», деб ёзди. Чунки ҳар икки мамлакатда ҳам бир вақтлар авж олган антиимпериалистик ҳаракат сусайиб кетди. Бунинг устига, Ироқ — Эрон уруши натижасида араб давлатлари ўртасидаги иттифоқ бўшашди. Бундай вазият империалистик доираларга қўл келмоқда. Шу боисдан ҳам улар Ироқ— Эрон урушидан ва Форс кўрфазидаги вужудга келган кескинликдан манфаатдор эканликларини яширмаяптилар.

Кейинги воқеалар шуни кўрсатдики, империалистик доиралар бу урушдан ва Форс кўрфазидаги кескин вазиятдан фойдаланиб, шу регионга мустаҳкам ўрнашиб олишга интилмоқдалар. Зеро, Америка ва Англия кемаларининг Форс кўрфазига юборилиши ва Ҳинд океанидаги АҚШ 7-флотининг жанговар шай ҳолатга келтирилишини фақат шу йўсиндагина изоҳлаш мумкин.

Бугунги кунда ҳарбий можарога сабаб бўлган Шатт-ал-Араб дарёсида сув аралаш нефть ва қон оқаётган экан, бунда империалистларнинг ҳам қўли борлиги ҳеч кимда шубҳа туғдирмайди. Чунки Америка империалистлари Шатт-ал-Араб дарёси қуйилаётган Форс кўрфазига кўпдан бери кўз олайтириб келадилар. Бунинг боиси шундаки, биринчидан, Форс кўрфазидан халқаро денгиз йўллари ўтади. Иккинчидан, унинг атрофида жойлашган араб давлатлари нефтга ғоят бойдирлар. Дунёдаги нефть запасининг 70 проценти шу ерда жойлашган. «Қора олтин»дан тушаётган мўмай даромад кўпдан бери Ғарб монополияларининг хазинасини тўлдириб келади. Фақат 70-йилларнинг ўзида империалистик монополиялар араб нефтидан 50 миллиард доллар фойда кўрганлар. Улар айни шу даромад манбаидан воз кечишни истамаяптилар. Шу региондаги давлатларни ўз таъсир доираларида ушлаб туриш учун империалистлар Ироқ — Эрон урушидан фойдаланиб қолмоқчи бўляптилар.

Ироқ— Эрон можароси араблараро муносабатларга салбий таъсир кўрсатмоқда. Чунки Сурия билан Ливия Эрон ёнини олишса, Миср, Саудия Арабистони ва Иордания Ироқни қўллаб-қувватламоқдалар. Бу эса табиийки, араб мамлакатларига умумий душман— империализм ва Исроил агрессиясига қарши кураш йўлида жипслашишга тўсқинлик қилмоқда. Худди шу мақсадда империалистик доиралар араб мамлакатларини бир-бирига гиж-гижламоқдалар, улар ўртасида низолар чиқаришга, мавжуд келишмовчиликлар ва можаролардан фойдаланиб қолишга уринмоқдалар. Бу борада Ироқ—Эрон уруши уларга жуда қўл келмоқда. Ўз манфаатлари йўлида улар бу урушни тўхтатиш эмас, балки кучайтириш пайида бўлмоқдалар.

Лекин шуни ҳам таъкидлаш керакки, Ироқ билан Эрон ўртасидаги урушни тўхтатиш учун қатор тадбирлар кўрилди. Бирлашган Миллатлар Ташкилоти воситачилигида биродаркушлик урушига барҳам бериш, беҳуда қон тўкилишининг олдини олиш юзасидан музокаралар олиб борилди. Бир қанча давлатлар, шу жумладан Совет Иттифоқи урушаётган томонларни можарони сиёсий воситалар ёрдамида ҳал этишга чақирди, империалистик давлатларнинг ножўя ҳаракатларини кескин қоралади. Хусусан, Осиё ва Африка мамлакатлари бирдамлиги совет комитетининг махсус баёнотида Эрон билан Ироқ ўртасидаги можаронинг кескин тус олишидан ташвиш билдирилди. Баёнотда қайд қилинганидек, қуролли можаронинг тезроқ тўхтатилиши икки қўшни давлатнинг ўз куч-ғайратларини миллий қурилиш вазифаларини ҳал этишга, Яқин ва Ўрта Шарқда тинчликни мустаҳкамлаш учун курашга сафарбар этишга имкон берган бўлур эди.

Совет Иттифоқининг принципиал позицияси шундан иборатки, дунёнинг ҳар қандай райони сингари Форс кўрфази ҳам бошқа давлатларнинг эмас, балки шу ердаги давлатларнинг ҳаётий манфаатлари майдонидир. Бас, шундай экан, уларнинг ишларига четдан ҳеч кимнинг аралашишга ҳаққи йўқ. Совет Иттифоқи Эрон билан Ироқ ўртасидаги можарога аралашмайди. Бу можаро иккала томоннинг куч-ғайратлари билан тезроқ сиёсий воситалар орқали бартараф қилиниши лозим. Совет ҳукумати Ироқ билан Эронни ўзаро низони тинч сиёсий йўл билан ҳал этишга даъват қилди ва империалистик доираларнинг Форс кўрфази районидаги ҳарбий ҳаракатлари хатарли оқибатларга олиб келишидан уларни огоҳлантирди.

Ироқ ва Эрон халқлари манфаатлари, қолаверса регионидаги тинчлик ва хавфсизликни мустаҳкамлаш манфаатлари икки қўшни мамлакат ўртасида неча йилдан бери давом этиб келаётган биродаркушлик урушига тезроқ чек қўйилишини тақозо этмоқда.

Ф. ШОҲИСМОИЛОВ.

ЖОНАЖОН ВАТАН БЎЙЛАБ — ФОТОАХБОРОТ

● Москва «Иккинчи соат заводи» ишлаб чиқариш бирлашмаси маҳсулотларининг шуҳрати Иттифоқимиздагина эмас, хорижий мамлакатларда ҳам ортиб бораётир. Соатсозлар ёшлар ва студентларнинг XII Бутунжаҳон фестивалига бағишлаб янги соатлар тайёрлашмоқда. Суратда: «Слава» соатларининг янги турлари.

● Каунас шаҳридаги «Еся» бадиий кулолчилик тажриба заводида 110 хил маҳсулот тайёрланмоқда. Унинг ярмига яқин қисми давлат Сифат белгиси билан чиқариляпти. Суратда: корхона техниги Ю. Лескаускене «Римтис» номли янги сервисни кўрсатяпти.

● Рязань шаҳридаги бадиий каштачилик ишлаб чиқариш бирлашмасида ҳар йили кўплаб янги маҳсулотлар тайёрланяпти. Бу йил планда кўзда тутилганидан 100 минг сўмлик кўп маҳсулотлар ишлаб чиқарилади. Суратда: Л. Диденко маҳсулотларга нақш солаётган пайт.

(ТАСС фотохроникаси).

Факт ва шарҳ

КИТОБСЕВАРЛАР ХИЗМАТИДА

«Совет Ўзбекистони» газетаси «Китоб жавонингизга» рубрикаси остида республикамиз нашриётларида нашр этилаётган янги китобларни мунтазам эълон қилиб бормоқда.

Газетхонлар янги китобларни қандай харид қилиш тўғрисида маслаҳат сўраб, редакцияга кўплаб хат йўлламоқдалар.

Шу муносабат билан редакция Ўзбекистон Китоб савдоси бирлашмаси бошлиғи С. ЙЎЛДОШЕВдан газетхонларнинг ана шу саволларига жавоб беришни илтимос қилди.

Республика нашриётлари ҳар йили 2 минг номда 40 миллион нусхадан ортиқ ижтимоий-сиёсий, фан-техника мавзуларида, шунингдек бадиий ҳамда болалар адабиёти, санъатга доир оммабоп китоб ва брошюраларни нашр этмоқда.

Ўзбекистон Китоб савдоси бирлашмаси тармоғида 268 китоб дўкони ва 200 дан ортиқ китоб киоскаси ишлаб турибди. Шунингдек, республикамиз матлубот жамияти—«Ўзбекбирлашув» қарамоғида 400 га яқин китоб дўкони, 200 дан зиёд киоска ва кўчма китоб савдоси корхоналари борки, улар қишлоқ аҳолисини янги китоблар билан таъминлашда муҳим роль ўйнайди.

Китоб савдоси корхоналарининг бир қисми ихтисослаштирилган. Масалан, сиёсий адабиётлар, илмий адабиётлар, медицина нашрларига ихтисослашган кўплаб китоб дўконлари мавжуд. Улар орасида «Почтали дўкон» («Книга—почтой») савдо корхоналари ҳам бор. Бундай китоб дўконлари республикамизнинг турли шаҳар ва қишлоқларида бошқа иттифоқдош республикаларда истиқомат қилаётган китобсеварларнинг ҳам илтимосларини қондириб келаётир.

Ўзбекистон Китоб савдоси бирлашмаси тармоғида 6 та почтали китоб дўкони ва 8 та бўлим бор. Деярли ҳар бир область китоб савдоси идораси ихтиёрида почта орқали китоб юборадиган савдо корхонаси мавжуд. Ўтган йили бу савдо корхоналари 650 минг сўмлик китоб ва брошюраларни китобхонларга етказиб берди. Бундай усул «Ўзбекбирлашув» китоб савдоси тармоқларида ҳам қўлланилмоқда. Китобхонлар янги нашрларни, аввало, китоб дўконларидан олишлари мумкин. Бунинг иложи бўлмаса, область китоб савдоси идорасига мурожаат этиб, почта орқали олишлари мумкин. Бироқ почтали дўконларда нашрлар узоқ вақт сақланиб турмайди, бинобарин, сўралган нашр дўкон ихтиёрида ёки китоб базасида мавжуд бўлган ҳолдагина китобхон илтимоси қондирилади.

Китоб дўконларида, одатда, нашриётларнинг тематик планлари китобхонлар эътиборига ҳавола этилади. Улар ана шу тематик планлар билан барвақт танишишлари ва истаган нашрларига талабнома ёзиб қолдиришлари мумкин.

● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ

КУРАШ КЕСКИН БЎЛАДИ

МУСОБАҚА АРАФАСИДА

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» — марафонча — югуриш ва юриш — ЯЙПАН-85

«Совет Ўзбекистони» газетаси соврини учун марафонча югуриш ва спортча юриш бўйича ўтказиладиган республика шахсий-команда чемпионатига жойларда қизғин ҳозирлик кўрилмоқда. Бу редакциямизга кўплаб келаётган мактубларда ўз ифодасини топмоқда. Еттинчи марта ўтказилувчи анъанавий мусобақа ҳам спортнинг олисга югуриш ва спортча юриш турини оммавийлаштиришга муносиб ҳисса бўлиб қўшилади. Яйпан шаҳрида бўлажак совриндорлик мусобақаси, шубҳасиз, спортчилар учун ўзига хос маҳорат имтиҳони бўлиб қолади. Қуйида сирдарёлик марафончиларнинг чемпионатга ҳозирлиги билан танишасиз.

Газета соврини учун анъанавий мусобақада областимиз терма командаси мунтазам иштирок этиб келмоқда. Вакилларимиз команда ҳисобида фахрли ўринларни эгалламаган бўлсалар-да, ҳар сафарги баҳсда маҳоратларини оширишга ҳаракат қилмоқдалар. 42 километру 195 метрга югуришда бардошли йигит-қизларгина муваффақиятга эришишлари мумкин. Соврин учун бўлиб ўтган дастлабки мусобақаларда областимизнинг беш нафаргина спортчиси иштирок этган бўлса, ҳозир 15-20 марафончи ҳал қилувчи мусобақага шайланмоқда. Улар область мусобақаларида юқори натижага эришган спортчилардир.

Тайёргарликни барвақт бошлаганмиз. Область биринчилиги учун бўлиб ўтган мусобақада Гулистон, Янгиер шаҳарлари ва Меҳнатобод районидан тўпланган марафончилар иштирок этишди. Гулистонликлар биринчиликни қўлга киритишди. Ана шу мусобақада муваффақият қозонганлардан область терма командаси тузилиб, Яйпан мусобақаларига тайёргарлик кўрилмоқда. Командага Надежда Сорокина тренерлик қилмоқда. Республика мусобақасида гулистонлик С. Ямалиева, И. Лямина, О. Тишулина, Л. Умирова ва В. Бузенков сингари спортчилар область спорт шарафи учун курашадилар.

Сирасини айтганда енгил атлетиканинг югуриш ва юришдек қизиқарли тури областимизда бугунги кун талаблари даражасида ривожланмоқда, оммавийлиги таъминланмоқда, деб бўлмайди. Баъзи шаҳар, қишлоқлар ва районларда бу соҳага етарли эътибор берилмаяпти. Бу йилги область мусобақасида Сирдарё шаҳри ҳамда 8 та райондан марафончилар қатнашмаганлиги ҳам шундан далолатдир. Тегишли ташкилот ва хўжаликларнинг раҳбарлари физкультура ва спорт борасида резервлардан тўлиқ фойдаланишга, ёшларнинг жисмоний тарбия билан шуғулланишлари учун қулай шароитлар яратишга эътиборни кучайтиришлари зарур.

В. САДОВНИКОВ,
Сирдарё область спорт комитети раисининг ўринбосари.

СОВРИНЛАР ВА ЎРИНЛАР

● КУРАШ. Республикамиз шаҳарларида ўсмирлар ўртасида спорт мусобақалари давом этмоқда. Фарғонада эркин кураш бўйича ўтказилган беллашувларда 160 нафар полвон иштирок этди. Тошкент шаҳар командаси биринчи, Фарғона ва Тошкент области терма командалари эса иккинчи ҳамда учинчи ўринларни эгаллашди.

● ТЕННИС. Тошкентда якунланган ўсмирлар республика биринчилигида спартакчилар пешқадамлик қилишди.

● ОҒИР АТЛЕТИКА. Андижонда республика мусобақаси бўлиб, умумкоманда ҳисобида «Меҳнат», «Пахтакор» ва «Меҳнат резервлари» коллективлари фахрли ўринларни эгаллашди.

● ШАХМАТ. Тошкентда аёллар ўртасида ўтказилаётган Ўзбекистон чемпионатида тўртинчи тур ўйинларидан кейин чирчиқлик О. Сафаргалиева 3,5 очко билан олдинда бормоқда.

● ҚИЛИЧБОЗЛИК. Республикамиз пойтахтида Ўзбекистон ССР Министрлар Совети соврини учун Бутуниттифоқ турнири давом этмоқда. Рапирачилар баҳсида Ўзбекистоннинг биринчи ва иккинчи командаси ҳамда Украина коллективи юқори ўринларни эгалладилар.

ЯНГИЛИКЛАР

БИНОЛАР УЧУН ПАРДОЗЛАШ ПЛИТАСИ

● Самарқанд архитектура-қурилиш институтининг олимлари биноларни қоплаш учун чиройли, енгил ва пишиқ материал ихтиро қилдилар. Бу— қийин эрийдиган ўтга чидамли лойдан тайёрланган фосфор шлаки ва мармар чиқиндиларидан тайёрланган пардозлаш плитасидир. Синовлар шуни кўрсатдики, янги материал қуриш учун кам вақт талаб қилинади. Плитанинг устки қавати силлиқ бўлиб, орқа қисми эса ғадир-будирдир. Бу эса унинг деворга қоришма билан мустаҳкам ёпишишини таъминлайди.

БАРОКАМЕРА ҚЎЛ КЕЛМОҚДА

● Зарафшон шаҳрида қурилган янги касалхона комплекси палаталаридан бири махсус барокамера билан жиҳозланган. Бу ерда малакали врачлар ва акушерлар саломатлиги сусайган аёлларнинг кўзи ёришида ёрдам берадилар. Касалхона комплексида даволаш-профилактика ва диагностика марказлари, консультация хоналари бор. (ЎзТАГ).

ИНСОНИЙЛИК КЎЗГУСИ

ЎТГАНЛАР ҲУРМАТИ

Мўътабар инсон оламдан ўтди. Унинг фарзанди қабристонда қилган нидо юракларни ларзага солди:

— Оҳ, отажон, яратган боғларингиз, гулзорларингиз қолиб, энди янтоқ-қамишзорга айланган қабристонда ётасизми?!

Ҳа, оламдан кўз юмган инсон хароба қабристондаги янтоқзорда эмас, балки боғ-гулзор ичра тинч ухласа, марҳумнинг хотирасига эъзоз-эҳтиром рамзи, тириклар кўнглига таскин бўлиши табиий ҳол. Хўш, қабристон қаровсиз, кўримсиз ҳолда қолдирилгани учун ким айбдор? Бунга биз — тириклар, шу жумладан, ҳалиги надомат чеккан фарзанднинг ўзи ҳам айбдор эмасмизми?

Табаррук инсон қўйилган ерни обод қилиш, гул экиш, кўчат ўстириш на фақат хайрли иш, шу билан бирга инсоний бурч ҳам. Буни ҳамма эътироф этади. Лекин лоқайдлик, бурчга бефарқ қараш ҳоллари мавжуд.

Ҳеч кимга сир эмас: замон тирикни ҳам, ўликни ҳам хор тутган ўтмишдан хароба қабристон мерос қолган. Ўтмишдан қолган, юртимиз жамолига ярашмайдиган доғлар аста-секин йўқоляпти. Пастқам, лойшувоқ кулбалар энди йўқ. Обод посёлкаларда дангиллама иморатлар қад кўтарган. Милтиллаган тош чироқ битиб, уйлар электр нуридан чароғон. Чўллар боғ-бўстонга айланмоқда. Шундай вақт келдики, энди қабристонларни ҳам обод қилиш учун тўла имконият бор. Эҳтимол, суронли, алғов-далғов даврлар, уруш, тикланиш йиллари турмушимизнинг бу жиҳати билан чинакам шуғулланишга имкон бермагандир. Энди-чи? Бизнингча, энди бу хайрли иш билан шуғулланишга монелик қиладиган сабаб йўқ.

Қабристонларнинг аҳволи тўғрисида очиқ, рўй-рост гаплашиб олсак, бу борада дилга тугиб юрган баъзи мулоҳазаларни ўртага ташласак, ноўрин бўлмаса керак.

Хоразм области шаҳар ва қишлоқларида қабристонларни обод қилиш борасида баъзи ишлар қилинди. Халқ ҳашари йўли билан қабристонлар атрофини иҳота қилиш, кўчат экиш тадбирлари амалга оширилди.

Хонқа районининг Сарапоён қишлоғидаги янги қабристон гулларга бурканган. Дафн маросимини ўтказишда янги анъана қарор топган. Ҳамқишлоқлар, марҳумнинг яқин кишилари видолашув залида ҳозир бўлишади, улардан баъзиларига сўз берилади. Дунёдан ўтган кишининг ҳаёт йўли, хизматлари, фазилатлари ҳурматлаб тилга олинади. Махсус тайёрланган қабр тошлар, керакли материаллар ва буюмлар шу ерга келтириб қўйилган, дафн вақтида маҳталчилик бўлмайди.

Қўшкўпир районига қарашли Кенагас қишлоғидаги қабристон обод қилиниб, боғ бунёд этилган. Урганч шаҳридаги Охунбобо қабристони, Хива, Шовот ва Янгиариқ районларидаги баъзи қабристонлар атрофига девор олиниб, ободонлаштириш ишлари амалга оширилган. Лекин бу— хайрли ишларнинг ибтидоси холос.

Эътироф этиш керакки, аксар қабристон ҳанузгача эътибордан четда қолган. Тупроғи шўрлаб, ўт-ўланлар ўсиб ётибди. Юлғун ва қамиш орасидаги хароба қабрларни кўриб, юрагинг увишади. Шундай қабристонлар Ҳазорасп райони маркази атрофида ва қишлоқларида, Боғот, Гурлан ва Қўшкўпир районларидаги айрим жойларда учрайди.

Қабристонларни бундай ҳолатда қолдириш ўтганлар хотирасига ҳурматсизлик, виждонни азоблайдиган маънавий гуноҳдир.

Қишлоқларда ҳам дафн бюроси тузилса, махсус қоровул қўйилса, қабристон эгасиз қолмаган бўларди. Қабристон ёнида лоақал уч хона — қоровулхона, дафн маросимига, зиёратга келганлар учун махсус шийпон, дафн асбоб-инвентарлари сақланадиган омбордан иборат бино қурилса чакки бўлмасди. Пенсионерлардан тайинланган кўнгилли қоровул қабристонни ораста сақлаш вазифасини, гулзор ва кўчатлар парваришини жон деб ўз зиммасига олади.

— Қабристонни зиёрат қилиш диний сарқит эмасми?

Шундай саволга кўп марта дуч келдик. Бу тасодифий эмас. Бир вақтлар қабристонни зиёрат қилишни диний урф-одатга талқин этувчилар ҳам бўлган. Қабристон зиёрати — меҳр-оқибатли киши учун катта қарз. Марҳум ота-онаси, устози, қариндош-уруғлари, дўстлари ҳурматини юксак тутган, уларга нисбатан дилидаги эзгу ҳиссиёти, меҳр-муҳаббати сўнмаган ҳар бир киши ўтганлар хотирасини эслаш ниятида қабристонга вақти-вақти билан бориб туради. Қабрга қўйилган бир даста гулда бир олам эзгу туйғу, садоқат рамзи мужассам. Бунинг яна бир аҳамияти бор: инсон қадами етган жой обод бўлади.

Янгича урф-одатлар ва анъаналар кундалик турмушимизга тобора сингиб бормоқда. Бу сўзимиз дафн маросимига ҳам тааллуқли. Маросимларда коллективнинг раҳбарлари, жамоат ташкилотларининг вакиллари иштирок этиб, марҳумни сўнгги йўлга кузатиш чоғида инсон хотирасига таъзим-тавозени бажо келтиришса, айни муддао бўлади. Бундай пайтдаги таъзим, оғир жудоликка учраган кишига тасалли бериш, яхши ном қолдирган киши шаънига мотам митингида айтилган самимий сўзлар ҳамманинг руҳиятига чуқур таъсир қилади, узоқ эсда сақланиб қолади, тарбиявий аҳамияти ошади. Видолашув ва дафн маросимини уюштиришни махсус комиссия зиммасига юклаш мақсадга мувофиқдир.

Бутун умрини, куч-ғайрати ва талантини Ватанга, халққа хизмат қилишга бағишлаган кишиларнинг ёрқин хотираларини абадийлаштириш бобида анча ишлар қилиняпти. Революция ветерани Жума Оташев, колхоз ишлаб чиқаришининг атоқли ташкилотчиларидан бири, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Искандар Дўсов, таниқли санъаткор Комилжон Отаниёзов, шоир ва жамоат арбоби Эгам Раҳим каби сиймоларнинг хотиралари абадийлаштирилди. Аммо улар дафн этилган қабристонларни обод қилишга етарли эътибор берилмаётир. Машҳур шоир Огаҳий дафн қилинган Хиванинг Қиёт қишлоғидаги Шайх Мавлон қабристонида қамиш ва тиканлар ўсиб қаровсиз ҳолда қолдирилган. Бу нормал ҳол эмас, албатта.

Ўтганларнинг тинч ухлаш жойи—муқаддас даргоҳ. Уни хурофот уясига айлантиришга асло йўл қўйиб бўлмайди. Шундай муҳит вужудга келсинки, ҳар қандай ниқобдаги текинхўр бу даргоҳда бошпана топа олмасин.

Қабристон ёнидан ўтаётиб, нохуш манзарага дуч келдик. Оддий мозорлардан ажралиб турадиган, янги қурилган гумбазли мақбаралар пайдо бўлибди. Балки бу фарзанднинг падарга, шогирднинг устозга эъзоз-эҳтироми тимсолидир. Лекин бу иззат-эҳтиромни қабрга ёдгорлик ёки мармар лавҳа ўрнатиш билан ҳам ифодалаш мумкинку. Бизнингча, дабдабали гумбаз қуриш маҳобат учун бўлса керак. Бу ҳақда ўйлаб кўрайлик. Қабрга ўрнатиладиган ёдгорликларнинг ихчам, дидга мос лойиҳалари бор. Шулардан фойдаланилиши маъқул. Аҳоли пунктларига яқин ўрнашган эски, хароба қабристонлар кўп. Қишлоқ қурилишининг бош планида уларни қулай ўрни кўзда тутилса дуруст бўларди.

Шаҳар ва қишлоқларимиз кундан кунга кўркамлашиб бормоқда. Область партия комитети кейинги йилларда халқнинг анъана ва маросимларига катта эътибор бериб, ўтганлар хотирасини эъзозлаш борасида бир қатор тадбирларни амалга оширишга бош-қош бўлди. Область матбуотида шу мавзуда босилган мақола обком томонидан маъқулланганлиги сўзимизнинг далили бўла олади. Гап — бошланган хайрли ишни изчил давом эттиришда, партия, совет ва жамоат ташкилотларининг эътиборини шу муҳим масалага қаратишдадир. Шундай бир вақтда қабристонларни обод қилиш соҳасидаги ишларга жиддий киришилса, бу ташаббусни бутун аҳоли қўллаб-қувватлашига шубҳа йўқ. Ўз юртининг тарихига, ўтганлар хотирасига ҳурмат билан қаровчи ҳар бир киши бу хайрли ишдан четда тура олмайди.

Ф. ЗОҲИДОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ОИЛА ҚУВОНЧИ

ФОТИМА ВА ҲАСАН-ҲУСАН

Каттақўрғон районидаги «Ленинизм» совхози тракторчиси Иззат Сайфиев хонадонида қувончли воқеа юз берди. Унинг умр йўлдоши — совхоз ишчиси, қаҳрамон она Ҳабиба Сайфиева бир йўла уч фарзанд кўрди. Фотима, Ҳасан-Ҳусан дунёга келиши билан Сайфиевлар фарзандлари сони 14 тага етди. Она ва эгизаклар ўзларини яхши ҳис этмоқдалар.

Ф. АБДУЛЛАЕВА,
Р. ЎРОЛОВ.

ОБ-ҲАВО

Шу кеча-кундузда ҳаво ўзгариб туради, ёғингарчилик бўлмайди. Фақат жанубий ва тоғли районларда кундузи ёғингарчилик бўлиши мумкин. Жануб-шарқдан секундига 9—14 метр тезликда шамол эсади. Тошкент ва Қашқадарё областларида шамолнинг тезлиги 20—25, Янгиерда 18—23 метргача етади. Кечаси 3—8, жойларда 11, кундузи 18—23 даража иссиқ бўлади.

Тошкентда ҳаво ўзгариб туради, ёғингарчилик кутилмайди. Шарқдан секундига 5—10 метр тезликда шамол эсади. Кечаси 6—8, кундузи 20—22 даража иссиқ бўлади.

ТУЗАТИШ

Газетамизнинг 15 март сони, учинчи саҳифасида эълон қилинган «Тарихнинг қаҳрамонона саҳифаси» материалининг тўртинчи устун, пастдан 1—2-сатрлари «1924 йилдагига нисбатан саноат ишлаб чиқариши ҳажми 247 баравар кўпайди» деб ўқилсин.

Редактор Л. ҚАЮМОВ.

РЕКЛАМА ● ЭЪЛОНЛАР

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси
С. В. СТАРОДУБЦЕВ НОМИДАГИ ФИЗИКА-ТЕХНИКА ИНСТИТУТИ
лабораториялар бўйича
вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

МУДИРЛАР: аморф ярим ўтказгичлар, ноорганик ва қийин эрийдиган нометалл материаллар технологияси (3 ўрин), илмий тадқиқотларни автоматлаштириш, технологик жараёнларни бошқаришни автоматлаштириш;

катта илмий ходимлар: қаттиқ жисмлар физикаси, ярим ўтказгичлар ва диэлектриклар физикаси, ноорганик ва қийин эрийдиган нометалл материаллар технологияси, физик химия, композицион материаллар химияси ва технологияси, технологик жараёнларни автоматик бошқариш ва ростлаш, ҳисоблаш машиналари ва системаларини математик таъминлаш;

кичик илмий ходимлар: ярим ўтказгичлар ва диэлектриклар физикаси, юқори энергия физикаси, ноорганик ва қийин эрийдиган нометалл материаллар технологияси, иссиқлик физикаси, ноорганик химия, физик химия, композицион материаллар химияси ва технологияси, моддалар, материаллар ва жиҳозларни назорат қилиш асбоблари ва уларнинг тузилиши, ҳисоблаш машиналари ва системаларни математик таъминлаш, ҳисоблаш машиналари ва бошқариш системаларининг элементлари ва уларнинг тузилиши, технологик жараёнларни автоматик бошқариш ва уни ростлаш.

Конкурс муддати — эълон чиққан кундан бошлаб бир ой.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: 700084, Тошкент шаҳри, Тимирязев кўчаси, 2«б»-уй. Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Физика-техника институти.

30-ТЕМИРЙЎЛЧИЛАР ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1985—1986 ўқув йили учун
ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛАР БЎЙИЧА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

УЗОҚ МАНЗИЛЛАРГА ҚАТНАЙДИГАН ПАССАЖИР ПОЕЗДЛАРИ ВАГОНЛАРИНИНГ ПРОВОДНИГИ. Ўқиш муддати 10 ой. Ҳар ойда 30 сўмдан стипендия берилади. 17 ярим ва ундан катта ёшдаги йигит ва қизлар қабул қилинади;

РЕФРИЖЕРАТОРЛИ ПОЕЗДЛАРНИНГ МЕХАНИГИ ВА ТЕПЛОВОЗ МАШИНИСТИ. Ўқиш муддати бир ярим йил. Ҳар ойда 30 сўмдан стипендия берилади. Совет Армияси сафида ҳарбий хизматни ўтаб қайтганларга 72 сўмдан стипендия берилади. 17 ярим ва ундан катта ёшдаги ўрта маълумотли йигитлар қабул қилинади;

ТЕПЛОВОЗ МАШИНИСТИ ЁРДАМЧИСИ. Ўқиш муддати 10 ой, ҳар ойда 30 сўмдан стипендия берилади. Ишлаб чиқариш практикаси даврида иш ҳақининг 50 проценти тўланади. 17 ярим ва ундан катта ёшдагилар қабул қилинади.

ЎҚИШ ДАВРИ МЕҲНАТ СТАЖИГА ҚЎШИБ ҲИСОБЛАНАДИ.

Билим юртини тугатганларга диплом берилади. Билим юртини имтиёзли диплом билан битирганлар олий ва ўрта махсус ўқув юртларига имтиёзли равишда қабул қилинадилар.

Билим юртини битирганлар темир йўл транспорти ходимлари учун белгиланган ҳамма имтиёзлардан фойдаланадилар, жумладан Совет Иттифоқининг хоҳлаган ерига бориш учун бепул темир йўл билети берилади.

Билим юртига кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширишлари шарт: директор номига ёзилган ариза, таржимаи ҳол, характеристика, маълумоти тўғрисидаги ҳужжат, туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома (ёки паспорт), ҳарбий билет, турар жойидан справка, 3Х4 см. ҳажмдаги 8 дона фотосурат.

ҲУЖЖАТЛАР ҲАР КУНИ СОАТ 9 ДАН 17.00 ГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Ленин райони Червяков кўчаси, 12-уй (1,5, 26-трамвайлар, 106-автобуснинг «Фоменко кўчаси» бекати). Телефон 91-14-07.

Сирдарё область ҳунар-техника таълими бошқармасининг
ХОВОС РАЙОНИДАГИ
1-ЎРТА ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
қуйидаги ихтисослар бўйича
1985-86 ўқув йили учун

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Кенг ихтисосли тракторчи-машинист ва 3-класс автомобиль ҳайдовчиси — ўқиш муддати 3 йил; **гидромелиорация ишларини бажарувчи кенг ихтисосли тракторчи-машинистлар** — ўқиш муддати 3 йил; **мелиорация ва ирригация ишлари бўйича механизаторлар** — ўқиш муддати 2-3 йил; **кенг ихтисосли тракторчилар** — ўқиш муддати 1 йил; **экскаватор машинистлари** — ўқиш муддати —1 йил; **бульдозер, скрепер, грейдер ҳайдовчилари** — ўқиш муддати 1 йил; **пахта териш машиналарининг механик-ҳайдовчилари** — ўқиш муддати 6 ой; **бухгалтер** — ўқиш муддати 1 ва 3 йил; **сотувчи** — ўқиш муддати — 1 ва 3 йил;

Ўқиш муддати 1 йиллик группаларга 8-синфни битирганлар; ўқиш муддати 6 ойлик, 1 ва 2 йиллик группаларга эса 9—10 синфни тугатган 30 ёшгача бўлган йигит ва қизлар қабул қилинади. Ўқишни битирганлар касби бўйича ҳужжат, ўрта махсус маълумотга эга бўлганлиги тўғрисида диплом оладилар ва ўқув юртларига конкурссиз қабул қилинадилар. Имтиёзли диплом билан тугатганлар олий ўқув юртларига имтиҳонсиз қабул қилинадилар ёки битта имтиҳон топширадилар. Қабул қилинганлар давлат томонидан белгиланган қуйидаги имтиёзлардан фойдаланадилар: 10-20 сўм, аъло ўқиганлар 50-70 сўмгача стипендия, уч маҳал иссиқ овқат, кийимбош ва ётоқхона билан таъминланадилар. Билим юрти ўқувчилари ихтиёрида спорт зали, 12 мингдан зиёд китоб фондига эга бўлган кутубхона, 300 ўринли клуб, Ленин хонаси, 150 ўринли ошхона мавжуд. Ўқувчилар билим юртида спортнинг 8 тури бўйича секцияларда, ҳаваскорлик, фан ва техника тўгаракларида қатнашишлари мумкин.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни қабул комиссиясига топширишлари керак: директор номига ариза, 8-10 синфни битирганлиги ҳақида ҳужжат, туғилганлиги ҳақида гувоҳнома ёки паспорт, 6 дона 3х4 см. ҳажмдаги фотосурат, таржимаи ҳол, 286 — формадаги медицина справкаси.

Билим юрти адреси: 708220, Сирдарё области, Ховос райони, «Дружба» совхози. Телефон 3-28, 3-29.

Театр

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА—20/III да **Юлдузли тунлар** (билетлар сотилган), 21/III да **Йўлчи юлдуз**, 22/III да **Уғрини қароқчи урди** (билетлар сотилган), 23/III да **Олтин девор** (12.00), **Келинлар қўзғолони** (19.30).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 20/III да **Тошболта ошиқ**, 21, 22/III да **Сатира ва юмор кечаси**, 23/III да **Тоҳир ва Зуҳра**.

Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлигининг «Ўзтрансспецстрой» саноат бирлашмаси коллективи шу бирлашма бошлиғининг ўринбосари А. М. Собировга унинг онаси **Жамила СОБИРОВАнинг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

21 МАРТ, ПАЙШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Ҳайвонот оламида. 10.40 — Балзаминовнинг уйланиши. Бадиий фильм. 12.05 — Москва классик балети ансамбли. 12.25 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.05 — Рус тили. 16.35—Фильм-концерт. 17.20 — Шахмат мактаби. 17.50 — Моҳир қўллар. 18.20 — Миллионлар ленинча университети. 18.50 — Мультфильм. 19.10 — Дунё воқеалари. 19.25 — Дунё ва ёшлар. 20.00 — Футбол. Кубок эгаларининг кубоги. «Динамо» (Москва) — «Лариса» (Греция). 20.45 — Футбол. УЕФА кубоги. «Динамо» (Минск) — «Железничар» (Югославия). 21.30 — Время. 22.00 — СССР халқ артисти Г. Отс. 23.00 — Дунё воқеалари. 23.15 — Хоккей. «Динамо»—«Сокол».

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Телефильм. 9.35 —Умумий биология. 10.05 — Испан тили. 11.05—Ҳунар-техника билим юртининг ўқувчиларига. 11.35 — Зоология. 12.00—Илмий-оммабоп фильм. 12.10 — Оила ва мактаб. 13.10 — С. Я. Маршак ҳаёти ва ижоди саҳифалари. 14.30 — Ғолиб. Бадиий фильм. 16.05 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — Калуга архитектураси. 19.15 — Қардошлик. 20.15 — Олатов бўёқлари. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.50— Концерт. 21.20 — Ҳужжатли фильм. 21.30 — Время. 22.00 — Қолган бутун умр мобайнида. Бадиий фильм. 3-серия. 23.05 — СССР халқ артисти И. Ильинский совет авторларининг асарларини ўқийди.

ТОШКЕНТ-I. 10.00 — Ахборот. 10.20 — Ер ва эл. 11.30 — Рус адабиёти. 12.00 — Она табассуми. 12.30 — Зоология. 13.00 ва 18.00 — Янгиликлар. 18.15 — Рус тилида сўзлашишга ўргатиш. 18.45 — Ғалаба паради қатнашчиси Мадамин Ражабов. 19.00 — Мусобақа — омма ижоди. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Қалб ҳарорати. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Водийларни баҳор кезганда. 21.30 — Время. 22.05 — Ассалом, Наврўз. 23.05 — Янгиликлар

ТОШКЕНТ-II. 9.00 — 16.10— Москва-II. 18.00 — Адабиёт. 18.30 — Реклама. 18.45 — Кундалик ташвишлар. Бадиий фильм. 20.00 — Тошкент янгиликлари. 20.20 — Илмий-оммабоп фильм. 21.00 — Ягона сиёсий кун. 21.30 — Москва-II.

РАДИО

21 МАРТ, ПАЙШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Эстрада концерти. 9.30 — Куйлардан қўшиқларга. 11.15— Болалар учун эшиттириш. 12.10 — Ишчинома. 13.00 — Малиши. 14.00 — Қишлоқ меҳнаткашлари учун эшиттириш. 15.40 — Нутқ одоби. 17.00 — Мактаб ўқувчилари учун эшиттириш. 18.15 — Халқаро кундалик. 18.30 — Музикали танаффус. 18.40 — Фан оламига саёҳат. 19.25 — Юность Узбекистана. 21.00 — Иркий камситишни тугатиш учун кураш Халқаро кунига. 21.10 — Радиокомпозиция. 21.30 — Концерт. 22.30 — Музикали салом. 23.30 — Дам олиш концерти.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

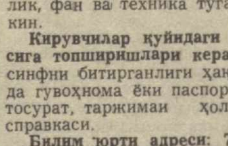

Редакция адреси: 700047, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

Хатлар ва оммавий ишлар бўлими телефонлари — 33-21-43, 32-53-16, 32-53-20, 32-53-21, 33-11-49, 32-54-06.